

სახელმწიფო აუდიტის სამსახური

„ ვ ა მ ტ კ ი ც ე ბ “

აუდიტის დეპარტამენტის უფროსის მ/შ
აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში

კახაბერ კირტავა

„15 „მაისი“, 2014 წელი

2 ეგზ.

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სოფლის

მეურნეობის სამინისტრო

ფინანსური და შესაბამისობის აუდიტის ანგარიში № 5/105

2013 წლის 1 იანვარი - 2013 წლის 31 დეკემბერი

სარჩევი

აუდიტის ანგარიში

დასკვნა ფინანსური ანგარიშგების შესახებ.....	3
აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ხელმძღვანელობას	3
ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა	3
აუდიტორის პასუხისმგებლობა	3
პირობითი მოსაზრების საფუძველი ფინანსური ანგარიშგების შესახებ	4
პირობითი მოსაზრება ფინანსური ანგარიშგების შესახებ	5
დასკვნა საქმიანობის კანონმდებლობასთან შესაბამისობის შესახებ	5
ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა	5
აუდიტორის პასუხისმგებლობა	5
პირობითი მოსაზრების საფუძველები კანონმდებლობასთან შესაბამისობის შესახებ	6
პირობითი მოსაზრება კანონმდებლობასთან შესაბამისობის შესახებ	16
მნიშვნელოვან საკითხთა ხაზგასმა	16
• პროგრამული ბიუჯეტის დაგეგმვა	16
• სსიპ „ლაბორატორიული კვლევითი ცენტრის“ სტატუსი, შემოსავლები და ხარჯები	17
• საბუღალტრო დოკუმენტაციის წარმოება	17
ბიუჯეტის შედგენა -შესრულების მდგომარეობა	18
აუდიტის ანგარიშის გასაჩივრების წესი	21
ანგარიშგების ფორმები	22

დასკვნა ფინანსური ანგარიშგების შესახებ

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობის სამინისტროს
ხელმძღვანელობას

აუდიტის დეპარტამენტმა აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში, ჩაატარა აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ფინანსური და შესაბამისობის აუდიტი, რომელმაც მოიცვა სამინისტროს 2013 წლის ნაერთი ბალანსის, ეკონომიკური კლასიფიკაციის შესაბამისად ხარჯების, არაფინანსური აქტივების საკასო ოპერაციების, ფინანსური აქტივებითა და ვალდებულებებით საკასო ოპერაციების, წმინდა ღირებულების, სხვა შემოსავლებიდან მიღებული სახსრების მოძრაობის, ფულადი გრანტების, არაფინანსური აქტივების მიღება-გასვლის, ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულების ცვლილებებისა და ავტომანქანების ექსპლუატაციაზე გაწეული ხარჯების შესახებ ანგარიშგებები. 2012 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული პერიოდის აუდიტი ასევე მოიცავს ანგარიშს დებიტორულ-კრედიტორული დავალიანების შესახებ.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა

სამინისტროს ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და მის სამართლიან წარდგენაზე საქართველოს პრეზიდენტის 1998 წლის 6 თებერვლის №70 ბრძანებულებით დამტკიცებული „საქართველოში ბუღალტრული აღრიცხვისა და ანგარიშგების შესახებ“ დებულების, საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2007 წლის 28 დეკემბრის N1321 ბრძანებით დამტკიცებული „ბიუჯეტების დაფინანსებაზე მყოფი ორგანიზაციების ბუღალტრული აღრიცხვის შესახებ“ ინსტრუქციისა და 2008 წლის 16 აპრილის „ბიუჯეტების დაფინანსებაზე მყოფი ორგანიზაციების ბუღალტრული ანგარიშგების ფორმების დამტკიცების შესახებ“ N364 ბრძანების შესაბამისად.

აღნიშნული პასუხისმგებლობა მოიცავს შიდა კონტროლის სისტემის შემუშავებას, დანერგვასა და შენარჩუნებას, რაც საჭიროა ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენისათვის, რომელიც არ შეიცავს შეცდომით ან განზრახ არამართლზომიერი ქმედებით (თაღლითობით) გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა

აუდიტის დეპარტამენტი აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში პასუხისმგებელია, რომ აუდიტის საფუძველზე გამოთქვას მოსაზრება წარმოდგენილ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

აუდიტი წარიმართა უმაღლესი აუდიტორული ორგანოების საერთაშორისო სტანდარტების (ISSAI) შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტებით მოითხოვება აუდიტორის მიერ ეთიკის მოთხოვნების დაცვა, აუდიტის დაგეგმვა და წარმართვა იმგვარად, რომ მიღებულ იქნეს დასაბუთებული რწმუნება იმის შესახებ, შეიცავს თუ არა მოცემული ფინანსური ანგარიშგება არსებით უზუსტობას.

აუდიტი ითვალისწინებს პროცედურების ჩატარებას აუდიტორული მტკიცებულებების მოსაპოვებლად ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული თანხებისა და განმარტებითი შენიშვნების შესახებ. პროცედურები შეირჩევა აუდიტორის პროფესიული განსჯის საფუძველზე, რაც მოიცავს ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობების რისკების შეფასებას, რომლებიც გამოწვეულია თაღლითობით ან შეცდომით. ამ რისკების შეფასების დროს აუდიტორი განიხილავს, შესაფერისია თუ არა შიდა კონტროლი სამინისტროს ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისთვის, რომ განსაზღვრულიყო მოცემული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოთქვას შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე. აუდიტი აგრეთვე გულისხმობს ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებულ სააღრიცხვო პოლიტიკისა და მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების მართებულობის შეფასებას, ასევე მთლიანად ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის შეფასებას.

ჩვენს მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია აუდიტორული მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

პირობითი მოსაზრების საფუძველი ფინანსური ანგარიშგების შესახებ

1. აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მიერ მექანიზაციის ტექნიკური საშუალებებით ფერმერთა უზრუნველყოფის ხელშეწყობის პროგრამის 2012 წლის პრიორიტეტების არასწორი განსაზღვრის შედეგად, 2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სამინისტროს ნაშთად ერიცხება აღნიშნული პროგრამის ფარგლებში შესყიდული 23 ერთეული -10,1 ათასი ლარის ღირებულების ზურგსაკიდი შემასხურებელი აპარატი. ამასთან, აღნიშნული აპარატები ნაცვლად შემდგომი რეალიზაციისათვის შეძენილი საქონელის (1624) ანგარიშისა, აღრიცხულია ძირითადი აქტივების ანგარიშზე¹.

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის 2011 წლის 18 იანვრის N7 განკარგულებით დამტკიცებული იქნა 2011-2012 წლების მიზნობრივი პროგრამა-

¹ არ არის შესაბამისობაში საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2007 წლის 28 დეკემბრის N1321 ბრძანებით დამტკიცებული „ბიუჯეტის დაფინანსებაზე მყოფი ორგანიზაციების ბუღალტრული აღრიცხვის შესახებ“ ინსტრუქციის მე-19 და 22-ე მუხლის მოთხოვნები.

„მექანიზაციის ტექნიკური საშუალებებით ფერმერთა უზრუნველყოფის ხელშეწყობა“, რომლის ფარგლებშიც სამინისტროს მიერ 111,9 ათას ლარად შესყიდული იქნა 255 ერთეული ზურგსაკიდი შემასხურებელი ძრავიანი აპარატი. 2012 წლისათვის ფერმერებსა და აგრომეწარმეებზე თანადაფინანსების პრინციპით, ღირებულების 50%-ის გადახდის შემდეგ გაიცა 180 ერთეული და 2013 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით ნაშთად ირიცხებოდა ზემოთ აღნიშნული მექანიზაციის ტექნიკური საშუალების 75 ერთეული.

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის 2012 წლის 31 დეკემბრის N224 განკარგულების შესაბამისად, აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ნება მიეცა ზურგსაკიდი შემასხურებელი ძრავიანი აპარატი, ფერმერებსა და აგრომეწარმეებზე გაეცა 30%-იანი თანადაფინანსების პრინციპით, თუმცა მიუხედავად ამისა 2013 წელსაც ვერ მოხერხდა აღნიშნული აპარატების სრულად რეალიზაცია.

ამასთან აღსანიშნავია, რომ აღნიშნული აპარატები აღრიცხულია როგორც ძირითადი აქტივები, რაც შეუსაბამოა „ბიუჯეტის დაფინანსებაზე მყოფი ორგანიზაციების ბუღალტრული აღრიცხვის შესახებ“ ინსტრუქციის მე-19 და 22-ე მუხლის მოთხოვნებთან.

პირობითი მოსაზრება ფინანსური ანგარიშგების შესახებ

ჩვენი აზრით, პირობითი მოსაზრების საფუძვლებში აღწერილი საკითხების ფინანსურ ანგარიშგებაზე შესაძლო გავლენის გარდა, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით სამართლიანად ასახავს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობის სამინისტროსა და მისდამი დაქვემდებარებული ორგანიზაციების ფინანსურ მდგომარეობას 2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მათი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას იმ სააღრიცხვო პერიოდებისთვის, რომლებიც დასრულდა მოცემული თარიღებით.

დასკვნა საქმიანობის კანონმდებლობასთან შესაბამისობის შესახებ

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და მის სამართლიან წარდგენაზე პასუხისმგებლობის გარდა, რომელიც აღწერილია ზემოთ, სამინისტროს ხელმძღვანელობა ასევე პასუხისმგებელია, რომ უზრუნველყოს ორგანიზაციის საქმიანობის და ფინანსური ოპერაციების კანონმდებლობასთან შესაბამისობა.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა

გარდა ფინანსურ ანგარიშგებაზე მოსაზრების გამოთქმის პასუხისმგებლობისა, რომელიც აღწერილია ზემოთ, აუდიტის დეპარტამენტის აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში პასუხისმგებლობაა აუდიტის საფუძველზე გამოთქვას მოსაზრება კანონმდებლობასთან შესაბამისობის შესახებ. ფინანსური და შესაბამისობის აუდიტი

წარიმართა უმაღლესი აუდიტორული ორგანოების საერთაშორისო სტანდარტების (ISSAI) შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტებით მოითხოვება აუდიტორების მიერ ეთიკის მოთხოვნების დაცვა, აუდიტის დაგეგმვა და წარმართვა იმგვარად, რომ მიღებულ იქნეს გონივრული რწმუნება იმის შესახებ შეესაბამება თუ არა სამინისტროსა და მისდამი დაქვემდებარებული ორგანიზაციების საქმიანობა და ფინანსური ოპერაციები მოქმედი კანონმდებლობის მოთხოვნებს ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით.

ჩვენს მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია აუდიტორული მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

პირობითი მოსაზრების საფუძვლები კანონმდებლობასთან შესაბამისობის შესახებ

1. აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობის სამინისტროში სასოფლო-სამეურნეო გაერთიანებების სარეკლამო მოდელების ჩამოყალიბება და შემდგომი დანერგვის ორგანიზების ქვეპროგრამა, რომლის ბიუჯეტიც 79,0 ათასი ლარით განისაზღვრა, მოქმედი კანონმდებლობის დარღვევით განხორციელდა და მიღებული შედეგები არ შეესაბამება პროგრამით დასახულ მიზნებს. ამასთან პროექტის ფარგლებში გახარჯული თანხა, საბიუჯეტო სახსრების რაციონალური გამოყენების თვალსაზრისით, მნიშვნელოვან რისკ-ფაქტორად უნდა შეფასდეს.

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის 2013 წლის 25 იანვრის N18 განკარგულების შესაბამისად, ფერმერული მეურნეობის განვითარების პროგრამის ფარგლებში დამტკიცებული იქნა სასოფლო-სამეურნეო გაერთიანებების სარეკლამო მოდელების ჩამოყალიბება და შემდგომი დანერგვის ორგანიზების ქვეპროგრამა, რომლის ბიუჯეტიც 79,0 ათასი ლარით განისაზღვრა. ქვეპროგრამა ითვალისწინებდა ქობულეთისა და ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტებში 5 საცდელ-სანიმუშო, საპილოტე სასოფლო გაერთიანების შექმნას. ქვეპროგრამის პირვანდელ ვარიანტში განსაზღვრული იყო პროგრამის მიზნების მისაღწევად საჭირო საქმიანობა და მათი სავარაუდო ღირებულება, თუმცა ქვეპროგრამაში განხორციელებული ცვლილების შედეგად², შეიცვალა საქმიანობათა ჩამონათვალი და არ იქნა შედგენილი განსახორციელებელ საქმიანობათა ხარჯთაღრიცხვა. აღსანიშნავია, რომ არ ჩატარებულა ბაზრის კვლევა, რითაც განისაზღვრებოდა სამინისტროსათვის მისაღები ხელშეკრულების ოპტიმალური პირობები და ღირებულება³.

აღნიშნული პროგრამის საფუძველზე გამოცხადებული გამარტივებული ელექტრონული ტენდერის⁴ შედეგების გათვალისწინებით, 2013 წლის 25 მარტს სსიპ

² აჭარის ა.რ. მთავრობის 2013 წლის 21 თებერვლის N44 განკარგულება

³ შეუსრულებელია „სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-9 მუხლის მე-6 პუნქტის „ე“ ქვეპუნქტის მოთხოვნები.

⁴ SPA 130005788

„შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტთან“ გაფორმდა ხელშეკრულება პროგრამით განსაზღვრული მომსახურების შესყიდვის შესახებ, ღირებულებით 79,0 ათასი ლარი. ხელშეკრულების 2.2. პუნქტის შესაბამისად მომსახურების ჩამონათვალი, ერთეულის ფასი და მიწოდების ვადები უნდა განსაზღვრულიყო ხელშეკრულების დანატი N2-ის შესაბამისად, თუმცა ამ დანართში მომსახურების ჩამონათვალი არ არის მოცემული და შესაბამისად არ იქნა განსაზღვრული მათი რაოდენობრივი და თანხობრივი მაჩვენებლები.

გაფორმებული ხელშეკრულების პირობებიდან გამომდინარე, 2013 წლის 5 დეკემბერს შედგენილ იქნა მიღება-ჩაბარების აქტი რომლითაც დადასტურებულია, რომ ხელშეკრულებით გათვალისწინებული მომსახურება შესრულებულია სრულად და შექმნილია 5 საცდელ-სანიმუშო, საპილოტე სასოფლო გაერთიანება. სსიპ „შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტიდან“ გარე დადასტურების გზით მიღებული ინფორმაციის შესაბამისად, ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ვალდებულების შესრულებისათვის, ნაცვლად ხარჯთაღრიცხვით გათვალისწინებული 56,9 ათასი ლარისა, გაწეულია 53,4 ათასი ლარის ფაქტიური ხარჯი. კერძოდ: ექსპედიციებსა და მივლინებებში, ნაცვლად ხარჯთაღრიცხვით გათვალისწინებული 2,0 ათასი ლარისა, გახარჯულია 0,8 ათასი ლარი, სამეცნიერო კონფერენციებსა და პუბლიკაციებში, ნაცვლად 2,0 ათასი ლარისა - 0,2 ათასი ლარი, პროექტის ტექნიკური უზრუნველყოფისათვის (ნიადაგის ფიზიკური მახასიათებლების კონტროლის ხელსაწყოების შესყიდვა, რაც ხელშეკრულების გაფორმების თარიღისათვის უნივერსიტეტს არ გააჩნდა) ნაცვლად 15,5 ათასი ლარისა - 15,0 ათასი ლარი და პროექტის შემსრულებელთა შრომის ანაზღაურებისათვის გათვალისწინებული 37,4 ათასი ლარიდან გაცემულია მხოლოდ 1,6 ათასი ლარი (უნივერსიტეტის ხელმძღვანელობის განმარტებით, შრომის ანაზღაურების დარჩენილი თანხის გაცემა სამინისტროსთან მიმდინარე სასამართლო დავის დასრულების შემდგომ განხორციელდება). აღნიშნულს ემატება დღგ -12,1 ათასი ლარი და შესაბამისად უნივერსიტეტს ნაცვლად ხარჯთაღრიცხვით გათვალისწინებული 10,0 ათასი ლარისა, მოგების სახით დარჩა - 13,5 ათასი ლარი. წარმოდგენილი მასალებიდან ასევე ირკვევა, რომ პროექტის განხორციელებაში მონაწილეობდა 28 პირი. მათ შორის 18 უნივერსიტეტის თანამშრომელი და 10 მოწვეული სპეციალისტი - შექმნილი გაერთიანებების ხელმძღვანელები და სპეციალისტები, რომლებისათვისაც საბიუჯეტო სახსრებით იქმნებოდა სასოფლო-სამეურნეო გაერთიანებები და ამავდროულად მათზე გაიცემოდა ხელფასები. ზემოთ აღნიშნულის გათვალისწინებით, პროექტის ფარგლებში გახარჯული თანხა, საბიუჯეტო სახსრების რაციონალური გამოყენების თვალსაზრისით, მნიშვნელოვან რისკ-ფაქტორზე მიუთითებს.

პროექტის ფარგლებში შექმნილი სასოფლო-სამეურნეო გაერთიანებების წესდებები შეუსაბამოა „სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივის შესახებ“ საქართველოს კანონის

მოთხოვნებთან⁵ (წესდებაში არ არის განსაზღვრული სავალდებულო სარეზერვო ფონდის შექმნისა და განკარგვის წესი, წევრთა (მეპაიეთა) რეესტრის წარმოების წესი, სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივისა და მის წევრს (მეპაიეს) შორის ურთიერთვალდებულებების წერილობით გაფორმების წესი) და აღნიშნულ გაერთანებებს არ აქვს მინიჭებული სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივის სტატუსი, რაც სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივებისათვის სახელმწიფო ხელშემწყობი ღონისძიებების სამართლებრივი საფუძველია.

2. აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მიერ პესტიციდებისა და აგროქიმიკატების ლაბორატორიული კვლევის პროგრამის განხორციელებისას დარღვეულია მოქმედი კანონმდებლობის მოთხოვნები.

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის 2013 წლის 25 იანვრის N16 განკარგულებით დამტკიცებული იქნა პესტიციდებისა და აგროქიმიკატების ლაბორატორიული კვლევის პროგრამა. პროგრამის მიზანს, ვადაგასული, უხარისხო, ფალსიფიცირებული პესტიციდებისა და აგროქიმიკატების სარეალიზაციო ქსელში მოხვედრის თავიდან აცილება წარმოადგენდა.

პროგრამის შესრულების მიზნით გამოცხადებულ გამარტივებულ ელექტრონულ ტენდერში გამარჯვება მოიპოვა შპს „მულტიტესტმა“, რომელთანაც 2013 წლის 25 აპრილს გაფორმდა ხელშეკრულება, პესტიციდებისა და აგროქიმიკატების ლაბორატორიული კვლევის მომსახურების შესყიდვის შესახებ, რომლის ღირებულებაც 12,0 ათასი ლარით განისაზღვრა.

სატენდერო განცხადების 1.2.1 მუხლის შესაბამისად, პესტიციდებსა და აგროქიმიკატებზე ნიმუშების აღება, მოქმედი კანონმდებლობით გათვალისწინებული წესით, აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობის სამინისტროს წარმომადგენლებთან ერთად უნდა განხორციელებინა სსიპ „სურსათის ეროვნული სააგენტოს“ უფლებამოსილ მოხელეს, თუმცა სააგენტოს წარმომადგენლების აღნიშნულ ღონისძიებებში მონაწილეობა მხოლოდ მეთოდური და პრაქტიკული დახმარებების გაწევით შემოიფარგლებოდა⁶.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის შესაბამისად, აგროქიმიკატებისა და პესტიციდების ნიმუშების აღება ხდებოდა აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2013 წლის 22 მაისის N81 ბრძანებით შექმნილი კონტროლის განმახორციელებელი ჯგუფის მიერ, რაზედაც დგებოდა ნიმუშის აღების აქტები, რომლებიც შესაბამისი ლაბორატორიული დასკვნისათვის ბარდებოდა ტენდერში

⁵ შეუსრულებელია „სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-10 მუხლის მე-2 პუნქტის „ა“, „დ“ და „ზ“ ქვეპუნქტების მოთხოვნები

⁶ სსიპ „სურსათის ეროვნული სააგენტოს“ უფროსის 2013 წლის 17 მაისის N1-4-9/1254 წერილი

გამარჯვებულ შპს „მულტიტესტს“. ზემოთ აღწერილ პროცესებში სსიპ „სურსათის ეროვნული სააგენტოს“ წარმომადგენელი მონაწილეობდა დამსწრის სტატუსით⁷.

ლაბორატორიული კვლევის შესახებ წარმოდგენილი დოკუმენტაციის შესაბამისად ფიქსირდება სარეალიზაციო ქსელში ფალსიფიცირებული პროდუქციის არსებობა. კერძოდ, ლაბორატორიული დასკვნების შესაბამისად, საქართველოში მოქმედ სტანდარტებს არ შეესაბამება სარეალიზაციო ქსელში გამოტანილი თურქული კომპანია „რაფა ტარიმის“ მიერ წარმოებული „რიდონეტი MC-72“, ირანის ისლამური რესპუბლიკის კომპანია „როჰან ქიმია კო“-ს მიერ წარმოებული „N.P.K“ და ირანის ისლამური რესპუბლიკის კომპანია „როჰან ქიმია კო“-ს მიერ წარმოებული „სუპერფოსფატი“, რის შესახებაც სამინისტროს მიერ შესაბამისი დოკუმენტაცია გადაეგზავნა სსიპ „სურსათის ეროვნული სააგენტოს“, რომელიც ადასტურებს, რომ სამ შემთხვევაში ნამდვილად აქვს ადგილი სარეალიზაციოდ გამოტანილი პროდუქციის ფალსიფიცირების ფაქტებს და სამინისტროს თხოვს მისცეს აღნიშნულს მსვლელობა. სამინისტრო ამ შემთხვევაში შემოიფარგლა იმით, რომ რეალიზაციიდან მიიღო ხელწერილი შემდგომში ფალსიფიცირებული პროდუქციით ვაჭრობისგან თავის არიდების შესახებ და ფაქტიურად გამოვლენილი სამართალდარღვევა რეაგირების გარეშე დარჩა⁸.

„სამეწარმეო საქმიანობის კონტროლის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად სამეწარმეო საქმიანობის კონტროლი არის მეწარმის საქმიანობის საქართველოს კანონმდებლობასთან შესაბამისობის დადგენა, მის საქმიანობაში სამართალდარღვევების გამოვლენა ან შესაბამისი სანქციის დადება. ამ საქმიანობის განხორციელებისას მაკონტროლებელი ორგანო უფლებამოსილია გააკონტროლოს სამეწარმეო საქმიანობა (მათ შორის: შევიდეს საწარმოში, მოითხოვოს დოკუმენტები, შეაჩეროს საწარმოს საქმიანობა, დალუქოს მეწარმის ქონება, დაათვალიეროს საწარმო, შეამოწმოს მეწარმის მიერ გამოშვებული ნაწარმის ხარისხი) მხოლოდ მოსამართლის ბრძანების საფუძველზე.

მოცემულ შემთხვევაში, სამინისტროს წარმომადგენლები შევიდნენ მეწარმესთან, ამოიღეს (შეისყიდეს) პესტიციდებისა და ქიმიკატების ნიმუშები, გაუკეთეს ლაბორატორიული კვლევა (ანუ შეამოწმეს ნაწარმის ხარისხი), მიღებული შედეგის შესაბამისად რეალიზატორებს დააწერინეს ხელწერილები უვარგისი პროდუქციის განადგურებისა და შემდგომში აღნიშნული პროდუქციით ვაჭრობისაგან თავის არიდების შესახებ, ამასთან გამოვლინდა სამართალდარღვევის ფაქტები. აღნიშნულიდან გამომდინარე, სამინისტროს მხრიდან განხორციელებული ქმედება პესტიციდებისა და აგროქიმიკატების ლაბორატორიულ კვლევასთან დაკავშირებით შეიცავს სამეწარმეო

⁷ დარღვეულია საქართველოს სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2007 წლის 30 აგვისტოს N2-131 ბრძანებით დამტკიცებული „ბაზარზე განთავსებული პესტიციდებისა და აგროქიმიკატების კონტროლის და ნიმუშის აღების წესის“ მე-14 მუხლის 1 პუნქტის მოთხოვნა.

⁸ დარღვეულია საქართველოს სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2007 წლის 30 აგვისტოს N2-131 ბრძანებით დამტკიცებული „ბაზარზე განთავსებული პესტიციდებისა და აგროქიმიკატების კონტროლის და ნიმუშის აღების წესის“ მე-13 მუხლის მე-7 და მე-8 პუნქტების მოთხოვნები.

საქმიანობის კონტროლის ნიშნებს, რაც სამინისტროს უფლებამოსილებათა სფეროს სცილდება⁹.

3. აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობის სამინისტროში სახელმწიფო შესყიდვების წარმოებისას სატენდერო დოკუმენტაციით განსაზღვრულ მოთხოვნებთან არაერთგვაროვანი მიდგომის შედეგად, ადგილი აქვს კონკურენციის შეზღუდვის ფაქტებს.

კომპიუტერული ტექნიკის შესყიდვის მიზნით გამოცხადებულ ელექტრონული ტენდერის¹⁰ სატენდერო განცხადების შესაბამისად, პრეტენდენტის მიერ წარმოდგენილი მისაწოდებელი საქონელის სპეციფიკაცია დამოწმებული და ბეჭედდასმული უნდა ყოფილიყო მწარმოებლის მიერ¹¹. შესყიდვაში მონაწილე პრეტენდენტმა შპს „გეო-აპექსმა“ შესყიდვების ერთიანი ელექტრონული სისტემის კითხვა-პასუხის მოდულის საშუალებით, შემსყიდველთან დააზუსტა ტექნიკური პირობები და უკეთესი შეთავაზების მიუხედავად, სამინისტროსაგან მიიღო უარყოფითი პასუხი, 19 დიუმიანი მონიტორის (რომელიც მისივე განმარტებით რამოდენიმე წელია რაც ამოღებულია წარმოებიდან) ნაცვლად, იგივე გავრცობადობის 21 დიუმიანი მონიტორის მიწოდებასთან დაკავშირებით, რის შემდეგაც პრეტენდენტს მონაწილეობა არ მიუღია ტენდერში. გამარჯვებულ ი/მ „გელა პატარაია“-სთან 2013 წლის 18 მარტს გაფორმდა ხელშეკრულება 9,5 ათასი ლარის ღირებულების კომპიუტერული ტექნიკის მიწოდებაზე. წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად ირკვევა, რომ მიწოდებული პროდუქციის ტექნიკური მახასიათებლები არ არის იდენტური სატენდერო განცხადებით მოთხოვნილ პარამეტრებთან და ამასთან, მიწოდებული საქონელის სპეციფიკაცია არ არის დამოწმებული მწარმოებლის მიერ, თუმცა ამ შემთხვევაში სამინისტრომ ეს ფაქტები არ მიიჩნია არსებითად.

საკითხისადმი განსხვავებული მიდგომა ფიქსირდება კარტრიჯების შესყიდვის მიზნით გამოცხადებულ ელექტრონული ტენდერის¹¹ (ღირებულება 3,6 ათასი ლარი) შემთხვევაში. სატენდერო განცხადების შესაბამისად, მისაწოდებელი საქონელის სპეციფიკაცია დამოწმებული უნდა ყოფილიყო მწარმოებლის მიერ. შესყიდვაში მონაწილე პრეტენდენტმა შპს „გეო-აპექსმა“, შესყიდვების ერთიანი ელექტრონული სისტემის კითხვა-პასუხის მოდულის საშუალებით, შემსყიდველისაგან მოითხოვა საკითხის დაზუსტება და სამინისტროდან მიიღო პასუხი, არა მწარმოებლის, არამედ მიმწოდებლის მიერ მისაწოდებელი საქონელის სპეციფიკაციის დაზუსტების აუცილებლობის შესახებ. მიუხედავად ამისა, მისაწოდებელი საქონელის სპეციფიკაციის მწარმოებლის მიერ დაუმოწმებლობის მოტივით, სატენდერო კომისიის მიერ მიღებული იქნა

⁹ „სამეწარმეო საქმიანობის კონტროლის შესახებ“ საქართველოს კანონი

¹⁰ SPA130005437 14.03.2013 წელი

¹¹ SPA130008863 18.04.2013 წელი

გადაწყვეტილება ელექტრონულ ტენდერში გამოვლენილი გამარჯვებული კომპანიის შპს „გეო-აპექსის“ დისკვალიფიკაციის შესახებ. აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ შპს „გეო აპექსმა“ გაასაჩივრა სამინისტროს სატენდერო კომისიის გადაწყვეტილება სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოს დავების განმხილველ საბჭოში. საბჭოს გადაწყვეტილებით სრულად დაკმაყოფილდა შპს „გეო-აპექსის“ საჩივარი.

4. ა(ა)იპ „აგროსერვის ცენტრის“ მიერ სატენდერო განცხადებით გათვალისწინებული მოთხოვნის კანონშესაბამო ცვლილების შედეგად, შემსრულებელს ავანსის სახით დამატებით გადაერიცხა 57,8 ათასი ლარი.

მემცენარეობის დარგში თანამედროვე აგროტექნოლოგიების დანერგვის ხელშეწყობის ქვეპროგრამის ფარგლებში, გვარა-ხუცუბანში ვაზისა და ხეხილის სანერგე მეურნეობაში სარწყავი სისტემის, ფარდულის, სადრენაჟე სისტემის, შიდა გზების, ქარსაფარი ზოლისა და გარე განათების სამუშაოთა შესყიდვის მიზნით, 2013 წლის 31 ივლისს გაფორმებულ ხელშეკრულებაში¹² (ღირებულება 441,4 ათასი ლარი), განხორციელებული ცვლილების¹³ შედეგად, გაიზარდა საავანსო ანგარიშსწორების წესით სახელშეკრულებო თანხის გაცემის ზღვრული მოცულობა (10%-დან 23%-მდე) და საბანკო გარანტიის საფუძველზე, შემსრულებელს ავანსის სახით გადაერიცხა სახელშეკრულებო თანხის დარჩენილი ნაწილი 51,9 ათასი ლარი. ანალოგიურად, დაბა ჩაქვის სანერგე მეურნეობისათვის სასათბურე კონსტრუქციებისა და მათ მონტაჟთან დაკავშირებული სამუშაოების შესყიდვის შესახებ გაფორმებულ ხელშეკრულებაში¹⁴ განხორციელებული ცვლილებით, ხელშეკრულებაში დამატებით გათვალისწინებული იქნა ანგარიშსწორების საავანსო ფორმა, რაც სახელშეკრულებო თანხის 5 %-ით განისაზღვრა. აღნიშნული ცვლილების შესაბამისად, საბანკო გარანტიის საფუძველზე, შემსრულებელს ავანსის სახით გადაერიცხა სახელშეკრულებო თანხის დარჩენილი ნაწილი 6,8 ათასი ლარი. აღსანიშნავია, რომ ორივე შემთხვევაში სამუშაოთა შემსრულებელია შპს „მაჯა“.

წინასწარი ანგარიშსწორების ფორმა და მოცულობა განსაზღვრული იყო სატენდერო დოკუმენტაციების ტექნიკური პირობებით და შესაბამისად მისი შეცვლა ხელშეკრულების მიმდინარეობის ეტაპზე არ უნდა განხორციელებულიყო¹⁵. ამასთან, წარმოდგენილი დოკუმენტაციის შესაბამისად, გვარა-ხუცუბანში ვაზისა და ხეხილის სანერგე მეურნეობის მოწყობის ხელშეკრულებით გათვალისწინებული სამუშაოები, თანხის ავანსად გადარიცხვის პერიოდში დასრულებული იყო და ავანსად საბიუჯეტო სახსრების გაცემის აუცილებლობა არ დასტურდება. ხელშეკრულებებში განხორციელებული ცვლილებები არ იყო არგუმენტირებული და აღნიშნული ქმედებით არაკონკურენტული გარემო შეიქმნა იმ პოტენციური პრეტენდენტებისათვის, რომლებმაც ტენდერის გამოცხადების ეტაპზე არ

¹² SPA 130013670

¹³ შეთანხმება #2. 25.12.2013

¹⁴ N01-10/192. 26.09.2013. SPA 130018570

¹⁵ დარღვეულია „გამარტივებული შესყიდვის, გამარტივებული ელექტრონული ტენდერისა და ელექტრონული ტენდერის ჩატარების წესის“ მე-9 მუხლის მე-2 პუნქტი.

იცოდნენ საავანსო ანგარიშსწორების არსებობისა და რაოდენობის შესახებ. ამასთან, ამ შემთხვევაში გაუარესდა ზოგადად შემსყიდველის-სახელმწიფოს პირობები, რადგან თანხის ავანსად გადარიცხვა საბიუჯეტო სახსრების ანგარიშზე პროცენტის დარიცხვის თვალსაზრისით, პირობების გაუარესებას ნიშნავს, რადგან რესპუბლიკური ბიუჯეტის საბიუჯეტო სახსრების ანგარიშზე არსებულ ნაშთს, ყოველდღიურად ერიცხება პროცენტი, რაც ბიუჯეტის შემოსავლების ერთ-ერთ წყაროს წარმოადგენს.

5. ა(ა)იპ „აგროსერვის ცენტრში“ გამოვლინდა ელექტრონული ტენდერის ჩატარებისას საკვალიფიკაციო მონაცემების არასამართლიანად განსაზღვრის ფაქტები. ამასთან, სატენდერო კომისიის მუშაობაში ადგილი აქვს საკითხებისადმი არაერთგვაროვანი მიდგომისა და სამშენებლო სამუშაოთა ხარჯთაღრიცხვაში ფართო მაშტაბის ცვლილებების ფაქტებს, რაც შესყიდვების არასათანადოდ დაგეგმვა-წარმართვაზე მიუთითებს.

მემცენარეობის დარგში თანამედროვე აგროტექნოლოგიების დანერგვის ხელშეწყობის ქვეპროგრამის ფარგლებში სამშენებლო სამუშაოების შესყიდვისას¹⁶, საკვალიფიკაციო მონაცემებში გათვალისწინებულია პრეტენდენტის გამოცდილების შესახებ ინფორმაციის მოთხოვნა. გამოცდილების შეფასების ინდიკატორად განსაზღვრულია დროის კონკრეტულ მონაკვეთში, დადგენილი ღირებულების ანალოგიური სამუშაოების შესრულება, რაც დოკუმენტურად უნდა ყოფილიყო დადასტურებული. დროის მონაკვეთად აღებულია 2012 წლიდან ტენდერის გამოცხადებამდე პერიოდი (მაქსიმუმ 18 თვე), ხოლო შესრულებულ სამუშაოთა ღირებულება 1 მილიონ ლარზე მეტი.

„სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ“ საქართველოს კანონის მიზანი ჯანსაღი კონკურენციის განვითარება და შესყიდვების მონაწილეთა მიმართ სამართლიანი და არადისკრიმინაციული მიდგომის უზრუნველყოფა¹⁷. მიგვაჩნია, რომ საკვალიფიკაციო მოთხოვნისათვის მცირე პერიოდის განსაზღვრით ადგილი აქვს კონკურენციის შეზღუდვას და ის არ შეიძლება გამოყენებული იქნეს გამოცდილების მქონე პრეტენდენტის გამოვლენის კრიტერიუმად.

აღნიშნულს ადასტურებს, ქობულეთის მუნიციპალიტეტის სოფელ გვარაში მდებარე შენობის რეკონსტრუქციის სარემონტო სამუშაოების სახელმწიფო შესყიდვის მიზნით გამოცხადებულ ელექტრონულ ტენდერში¹⁸, სატენდერო კომისიის მიერ მიღებული გადაწყვეტილება, რომლის შესაბამისადაც, საკვალიფიკაციო მოთხოვნასთან შეუსაბამობის მოტივით, დისკვალიფიცირებული იქნა შპს „თბილსათბობმშენი“. პრეტენდენტის მიერ სატენდერო კომისიის გადაწყვეტილება გასაჩივრებულ იქნა სახელმწიფო შესყიდვების

¹⁶ SPA 130013670; SPA 130006249; SPA 130008120; SPA 130018570

¹⁷ „სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-2 მუხლის „ბ“ და „გ“ პუნქტები

¹⁸ SPA 130006249

სააგენტოს შესყიდვებთან დაკავშირებული დავების განხილვის საბჭოში. საჩივარი დაკმაყოფილდა და მიღებული გადაწყვეტილებით ა(ა)იპ „აგროსერვის ცენტრის“ სატენდერო კომისიას დაევალა მის მიერ მიღებული გადაწყვეტილების გაუქმება და პრეტენდენტისათვის ტექნიკური დოკუმენტაციის დაზუსტების მოთხოვნის წარდგენა.

2013 წლის 5 ივნისს სატენდერო კომისიის მიერ მიღებული იქნა გადაწყვეტილება შპს „თბილსათბობმშენის“ მიერ წარმოდგენილ დაზუსტებულ ტექნიკურ დოკუმენტაციასთან დაკავშირებით და საკვალიფიკაციო მოთხოვნებთან მათი შეუსაბამობის გამო შპს „თბილსათბობმშენი“ კვლავ დისკვალიფიცირებული იქნა. ამ შემთხვევაში დისკვალიფიკაციის საფუძველი გახდა ის გარემოება, რომ პრეტენდენტს 2012 წლის 1 იანვრიდან 2013 წლის 1 მარტამდე პერიოდში შესრულებული ჰქონდა არა 1,0 მილიონი ლარის (სატენდერო მოთხოვნა), არამედ 979,2 ათასი ლარის სამუშაოები და ამასთან, რიგი სამუშაოების მიღება-ჩაბარების აქტების თარიღები (25.12.2011 და 27.12.2011) არ შეესაბამებოდა სატენდერო დოკუმენტაციით განსაზღვრულ პერიოდს.

პრეტენდენტის მიერ კვლავ მოხდა სატენდერო კომისიის მიერ მიღებული გადაწყვეტილების გასაჩივრება და ის ამჯერადაც დაკმაყოფილდა. შესყიდვებთან დაკავშირებული დავების განხილვის საბჭოს 2013 წლის 21 ივნისის გადაწყვეტილებით ა(ა)იპ „აგროსერვისცენტრის“ სატენდერო კომისიას დაევალა მიღებული გადაწყვეტილების გაუქმება და სატენდერო წინადადების ხელახლა შეფასება. აღსანიშნავია ის გარემოება, რომ შესყიდვებთან დაკავშირებული დავების განხილვის საბჭოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილებები არ გასაჩივრებულა სასამართლოში. ამასთან, შპს „თბილსათბობმშენის“ დისკვალიფიკაციის შემთხვევაში ხელშეკრულება ფორმდებოდა შპს „მაჯასთან“.

ა(ა)იპ „აგროსერვის ცენტრის“ 2013 წლის 8 ივლისის N13 სხდომის ოქმის შესაბამისად, შპს „თბილსათბობმშენი“ გამოვლენილი იქნა გამარჯვებულად და მასთან 2013 წლის 15 ივლისს გაფორმდა ხელშეკრულება სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ, რომლის ღირებულებაც 292,9 ათასი ლარით განისაზღვრა. ხელშეკრულების მიმდინარეობის პერიოდში განხორციელებული ცვლილებების შედეგად, ხარჯთაღრიცხვაში არსებული უზუსტობების აღმოფხვრის მიზნით, შეიცვალა სამშენებლო სამუშაოთა მოცულობები ხარჯთაღრიცხვის 35 პუნქტში და დამატებული იქნა 5 ერთეული ახალი სამუშაოებისა, რაც სახელმწიფო შესყიდვების არასათანადო დაგეგმვა - წარმართვაზე მიუთითებს.

საკვალიფიკაციო მონაცემებისადმი განსხვავებული მიდგომა ფიქსირდება დაბა ჩაქვის სანერგე მეურნეობისათვის სასათბურე კონსტრუქციებისა და მათ მონტაჟთან დაკავშირებული სამუშაოების შესყიდვასთან დაკავშირებით¹⁹. სატენდერო დოკუმენტაციით განსაზღვრული პირობების შესაბამისად პრეტენდენტს მოეთხოვებოდა,

¹⁹ SPA 130018570

2012 წლის 1 იანვრიდან 2013 წლის 20 აგვისტომდე პერიოდში, სათბურების მოწყობის სამუშაოების მიწოდების შესაბამისი გამოცდილება საერთო ღირებულებით მინიმუმ 100,0 ათასი ლარი. პრეტენდენტის - შპს „მაჯას“ მიერ, აღნიშნული მოთხოვნის შესაბამისად წარმოდგენილი დოკუმენტები ვერ ადასტურებენ სათბურების მოწყობასთან დაკავშირებით, სატენდერო განცხადებით განსაზღვრული გამოცდილების არსებობას (წარმოდგენილია ინფორმაცია სასათბურე/ საჩითილე მეურნეობისათვის წერტილოვანი სამირკველის, საქვების, ადმინისტრაციული შენობების მოწყობის სამუშაოების შესახებ, ანუ ტიპიური სამშენებლო სამუშაოების და არა სათბურის მოწყობისა, რომელიც მოიცავს თაღოვანი ტიპის სათბურებისათვის კონსტრუქციების, ავტომატური ფანჯრის, გამწოვი სისტემის და წვეთოვანი სარწყავი სისტემის მოწყობას), თუმცა სატენდერო კომისიის მიერ ამ შემთხვევაში მიღებული გადაწყვეტილებით პრეტენდენტის (შპს „მაჯა“) გამოცდილება საკმარისად ჩაითვალა.

6. ა(ა)იპ „აგროსერვის ცენტრში“, აგროტექნოლოგიური ნორმების დაუცველობის შედეგად აღგილი აქვს სხვადასხვა ჯიშის ნერგების დიდი რაოდენობით გახმობის ფაქტებს. წარმოდგენილი მასალების შესაბამისად, გამხმარია 41832 ძირი - 38,6 ათასი ლარის ღირებულების ნერგი. ამასთან, ვაზის ნერგების წარმოების შესახებ შეთანხმების გაფორმება, საბიუჯეტო სახსრების ეფექტურ გამოყენებასთან დაკავშირებით, მნიშვნელოვან რისკ-ფაქტორს წარმოადგენს.

2012 წლის 16 მაისს გაფორმებული N01-24/89 ხელშეკრულების შესაბამისად, ინდ. მეწარმე „იოსებ ბარამიძემ“ აიღო ვალდებულება ახალსოფლის ტერიტორიაზე მოეხდინა 59412 ძირი ნერგის წარმოება(მცნობა). 2012 წელს ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ვალდებულებები შესრულებულად ჩაითვალა და შესაბამისი მიღება-ჩაბარების აქტების საფუძველზე ი/მ „იოსებ ბარამიძეს“ გადაერიცხა 41,7 ათასი ლარი. აქვე აღსანიშნავია, რომ ვაზის სამირე და ვაზის კვირტი შესყიდული იქნა ა(ა)იპ „აგროსერვის ცენტრის“ მიერ, რაშიც გადახდილი იქნა სულ 4,4 ათასი ლარი.

ა(ა)იპ „აგროსერვის ცენტრის“ დირექტორის 2013 წლის 24 ივნისის N146 ბრძანების საფუძველზე შექმნილი, ვაზის დამყნის და გახარებული ნერგების დამდგენი კომისიის მიერ დადგენილია, რომ 59412 ძირი ვაზის ნერგის ნაცვლად დამყნის იქნა 41600 ძირი, საიდანაც გაიხარა მხოლოდ 1314 ძირმა. ზიანის ანაზღაურების მიზნით ა(ა)იპ „აგროსერვის ცენტრმა“ სასარჩელო განცხადებით მიმართა ბათუმის საქალაქო სასამართლოს და მოითხოვა 18,2 ათასი ლარის გადახდა, თუმცა მხარეებს შორის 2013 წლის 20 დეკემბერს მიღწეული იქნა შეთანხმება, რითაც ი/მ „იოსებ ბარამიძეს“ მიეცა უფლება 2014 წლის გაზაფხულზე საკუთარი სახსრებით განეხორციელებინა 58098 ძირი ვაზის ნერგის წარმოება. აღსანიშნავია, რომ წარმოდგენილი დოკუმენტაციის შესაბამისად, ზემოთ აღნიშნული ხელშეკრულების ფარგლებში, ი/მ „იოსებ ბარამიძის“ მიერ ორჯერ განხორციელდა ვაზის მცნობა და სავალალო შედეგის მიუხედავად, მასთან ზემოთ

აღნიშნული შეთანხმების გაფორმება, საბიუჯეტო სახსრების ეფექტურ გამოყენებასთან დაკავშირებით, მნიშვნელოვან რისკ-ფაქტორს წარმოადგენს.

ა(ა)იპ „აგროსერვის ცენტრის“ 2013 წლის 9 სექტემბრის N203 ბრძანების შესაბამისად შექმნილი კომისიის მიერ შესწავლილი იქნა 2011-2012 წლებში მიღებული და გადაადგილებული ნერგების მდგომარეობა. კომისიის მიერ წამოდგენილი დასკვნის შესაბამისად, ჩამოწერას ექვემდებარება სხვადასხვა ჯიშის 1546 ძირი - 20,4 ათასი ლარის საბალანსო ღირებულების ნერგი. აღსანიშნავია, რომ უსასყიდლოდ მიღებული ნერგების შეფასება არ მომხდარა და ისინი მხოლოდ რაოდენობრივად იყო აღრიცხული²⁰.

კომისიის დასკვნის შესაბამისად, ნერგების გახმოვის მიზეზს გარემო ფაქტორებთან ერთად აგროტექნოლოგიური ნორმების დაუცველობა წარმოადგენდა. აღსანიშნავია, რომ აღნიშნულ საკითხთან დაკავშირებით არსებული ხარვეზები და ნაკლოვანებები დაფიქსირებულია ასევე აუდიტის სამსახურის მიერ ა(ა)იპ „აგროსერვის ცენტრის“ წინა პერიოდის აუდიტის ანგარიშში.

7. ა(ა)იპ „აგროსერვის ცენტრში“, „მემცენარეობის დარგში თანამედროვე აგროტექნოლოგიების დანერგვის ხელშეწყობისა“ და „მეცხოველეობის დარგში ხელოვნური განაყოფიერების დანერგვის ხელშეწყობის“ ქვეპროგრამების ფარგლებში შესყიდულია 25,0 ათასი ლარის 13510 ლიტრი საწვავი. აღნიშნული საწვავის პროგრამის მიზნებისათვის გამოყენება დოკუმენტურად არ დასტურდება. შესაბამისად წარმოდგენილი დოკუმენტაცია არ გვამღევს საშუალებას გამოვთქვათ მოსაზრება საწვავის მიზნობრივ გამოყენებასთან დაკავშირებით.

„მემცენარეობის დარგში თანამედროვე აგროტექნოლოგიების დანერგვის ხელშეწყობისა“ და „მეცხოველეობის დარგში ხელოვნური განაყოფიერების დანერგვის ხელშეწყობის“ ქვეპროგრამების ფარგლებში შესყიდულია 25,0 ათასი ლარის 13510 ლიტრი საწვავი. დამტკიცებული პროგრამის შესაბამისად, საწვავი უნდა გახარჯულიყო პროგრამის განხორციელების პერიოდში სხვადასხვა სამუშაოების შესრულებისას.

საწვავის ჩამოწერა წარმოებდა ყოველთვიურად შედგენილი ჩამოწერის აქტების საფუძველზე, სადაც ა(ა)იპ „აგროსერვის ცენტრის“ კუთვნილი ავტომანქანების ოდომეტრის მონაცემების შესაბამისად განსაზღვრულია ჩამოსაწერი საწვავის რაოდენობა, თუმცა წარმოდგენილი დოკუმენტაცია არ გვამღევს საშუალებას გამოვთქვათ მოსაზრება საბიუჯეტო სახსრების მიზნობრივ გამოყენებასთან დაკავშირებით.

²⁰ შეუსრულებელია საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2007 წლის 28 დეკემბრის N1321 ბრძანებით დამტკიცებული „ბიუჯეტების დაფინანსებაზე მყოფი ორგანიზაციების ბუღალტრული აღრიცხვის შესახებ“ ინსტრუქციის 23-ე მუხლის მე-3 პუნქტის მოთხოვნები

8. სსიპ „ლაბორატორიულ კვლევით ცენტრში“ ადგილი აქვს შესყიდვების ხელოვნურად დაყოფის ფაქტებს

სსიპ „ლაბორატორიული კვლევითი ცენტრის“ მიერ 2013 წელს გამარტივებული შესყიდვის ფორმით, მხოლოდ ბიუჯეტიდან მიღებული დაფინანსებით შესყიდული აქვს 5,9 ათასი ლარის ღირებულების კომპიუტერული მოწყობილობები, ასევე სპეც. სახსრების ანგარიშიდან გამარტივებული შესყიდვის ფორმით 2 შემთხვევაში შესყიდულია 1,0 ათასი ლარის არაორგანული და ორგანული ქიმიკატები, მაშინ როცა ანალოგიური საქონელის შესყიდვა განხორციელებულია გამარტივებული ელექტრონული ტენდერის საშუალებით, რომლის სახელშეკრულებო ღირებულებაც 12,5 ათას ლარს შეადგენდა. შესაბამისად, ამ შემთხვევებში დარღვეულია „სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ“ საქართველოს კანონის 10¹ მუხლის მე-4 და მე-5 მუხლის მოთხოვნები.

პირობითი მოსაზრება კანონმდებლობასთან შესაბამისობის შესახებ

ჩვენი აზრით, პირობითი მოსაზრების საფუძვლებში აღწერილი საკითხების გარდა, სამინისტროსა და მისდამი დაქვემდებარებული ორგანიზაციების საქმიანობა და ფინანსური ოპერაციები, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, შესაბამისობაშია მოქმედი კანონმდებლობის მოთხოვნებთან.

მნიშვნელოვან საკითხთა ხაზგასმა

- პროგრამული ბიუჯეტის დაგეგმვა

ფერმერული მეურნეობის განვითარების ხელშეწყობის პროგრამის 2013 წლის ბიუჯეტი 1722,0 ათასი ლარით განისაზღვრა. პროგრამა დაყოფილია ქვეპროგრამებად, რომელთა მიზანიც ფერმერული მეურნეობის განვითარების ხელშეწყობაა. აღნიშნული ქვეპროგრამების ფარგლებში შესყიდულია და წარმოდგენილი დოკუმენტაციის (მიღება-ჩაბარების აქტები) შესაბამისად ფერმერებზე თანაგადახდის პრინციპით გადაცემულია სხვადასხვა სახის სასოფლო - სამეურნეო ტექნიკა, ელიტური ჯიშების სარგავი მასალა და ჩამოყალიბდა სასოფლო-სამეურნეო გაერთიანებების სარეკლამო მოდელები.

ზემოთ აღნიშნული პროგრამებისა და ქვეპროგრამების მიზნები რეგიონის ფერმერთა შრომის ნაყოფიერების ამაღლება, ბოსტნეული კულტურების წარმოების ზრდა, მეფუტკრეობის დარგის განვითარება, ხეხილის პერსპექტიული ჯიშების გაშენებაა, თუმცა არ არის შემუშავებული მოსალოდნელი შედეგების შეფასების ინდიკატორები²¹, რითაც შეფასდებოდა პროგრამის შედეგები. წარმოდგენილი დოკუმენტაციის შესაბამისად, პროგრამები მაღალი რესურსტევადობით გამოირჩევიან, თუმცა ამის მიუხედავად არ არის

²¹ შეუსრულებელია საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2011 წლის 8 ივლისის №385 ბრძანებით დამტკიცებული „პროგრამული ბიუჯეტდგენის მეთოდოლოგიის“ დანართი N3 -ის 3.3 პუნქტის მოთხოვნები.

მკაფიოდ ჩამოყალიბებული პროგრამით მოსარგებლე ფერმერთა შერჩევის კრიტერიუმი და აქცენტი გადატანილია მხოლოდ თანაგადახდის პირობის შესრულებაზე.

• სსიპ „ლაბორატორიული კვლევითი ცენტრის“ სტატუსი, შემოსავლები და ხარჯები

სსიპ „ლაბორატორიულ კვლევით ცენტრში“ 2013 წლის რესპუბლიკური ბიუჯეტით გათვალისწინებული ასიგნების საკასო ხარჯი 314,5 ათას ლარს შეადგენს. ამასთან ცენტრი ფასიან მომსახურებას (ლაბორატორიული კვლევები) უწევს სხვადასხვა ფიზიკურ და იურიდიულ პირებს, მონაწილეობს სახელმწიფო შესყიდვებში, როგორც მიმწოდებელი და მისი საქმიანობა მოგებაზეა ორიენტირებული. ეკონომიკური საქმიანობიდან 2013 წელს მიღებული შემოსავალი 220,2 ათას ლარს შეადგენს, რაც ამავე პერიოდში გამოყენებული საბიუჯეტო სახსრების 70 % შეადგენს. ამასთან, 2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სსიპ „ლაბორატორიულ კვლევით ცენტრს“ სპეც.სახსრების ანგარიშზე ნაშთად ერიცხებოდა 48,8 ათასი ლარი.

აღნიშნულის გათვალისწინებით შეიძლება დავასკვნათ, რომ სსიპ „ლაბორატორიული კვლევითი ცენტრი“ არსებითად ეწევა სამეწარმეო საქმიანობას. ასეთ შემთხვევაში „საჯარო სამართლის იურიდიული პირის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-9 მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად, შესაბამისი სახელმწიფო მმართველობის ორგანო ვალდებულია განიხილოს ამ პირის რეორგანიზაციის საკითხი.

სსიპ „ლაბორატორიულ კვლევით ცენტრში“ ეკონომიკური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლებით შესყიდულია 9,2 ათასი ლარის ღირებულების საწვავი. წარმოდგენილი დოკუმენტაციის შესაბამისად არ დასტურდება აღნიშნული საწვავის ეკონომიკურ საქმიანობაში გამოყენების მდგომარეობა²² და შესაბამისად აღნიშნული ხარჯი ერთობლივი შემოსავალიდან არ გამოიქვითება.

• საბუღალტრო დოკუმენტაციის წარმოება

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობის სამინისტროსა და მისდამი დაქვემდებარებულ დაწესებულებებში მატერიალურ პასუხისმგებელ პირებთან არ არის გაფორმებული ხელშეკრულება სრული მატერიალური პასუხისმგებლობის შესახებ.²³

ა(ა)იპ „აგროსერვის ცენტრსა“ და სსიპ „ლაბორატორიულ კვლევით ცენტრში“ არ წარმოებდა სამუშაო დროის გამოყენების აღრიცხვა, რაც მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად ხელფასის დარიცხვის საფუძველს წარმოადგენს²⁴.

²² შეუსრულებელია საქართველოს ფინანსთა მინისტრის „ეკონომიკურ საქმიანობაში გამოყენებულ ძირითად საშუალებებზე გახარჯული საწვავის ერთობლივი შემოსავლიდან გამოქვითვის წესის“ დამტკიცების შესახებ 18.04.2011წ. N230 ბრძანების მე-4 მუხლის მოთხოვნები.

²³ დარღვეულია საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2007 წლის 28 დეკემბრის N1321 ბრძანებით დამტკიცებული „ბიუჯეტის დაფინანსებაზე მყოფი ორგანიზაციების ბუღალტრული აღრიცხვის შესახებ“ ინსტრუქციის მე-5 მუხლის მე-20 პუნქტის მოთხოვნები.

²⁴ დარღვეულია ბიუჯეტების დაფინანსებაზე მყოფი ორგანიზაციების ბუღალტრული აღრიცხვის შესახებ“ ინსტრუქციის დამტკიცების

ბიუჯეტის შედგენა -შესრულების მდგომარეობა

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობის სამინისტროს 2013 წლის დაზუსტებული ბიუჯეტი 5 821,5 ათასი ლარით განისაზღვრა. ამავე პერიოდის საკასო ხარჯი 5 747,0 ათას ლარს შეადგენს, რაც საბიუჯეტო გეგმის 98,7 პროცენტია. სამინისტროს სისტემაში შემავალი ორგანიზაციების მიხედვით ბიუჯეტის შესრულება შემდეგი სახისაა:

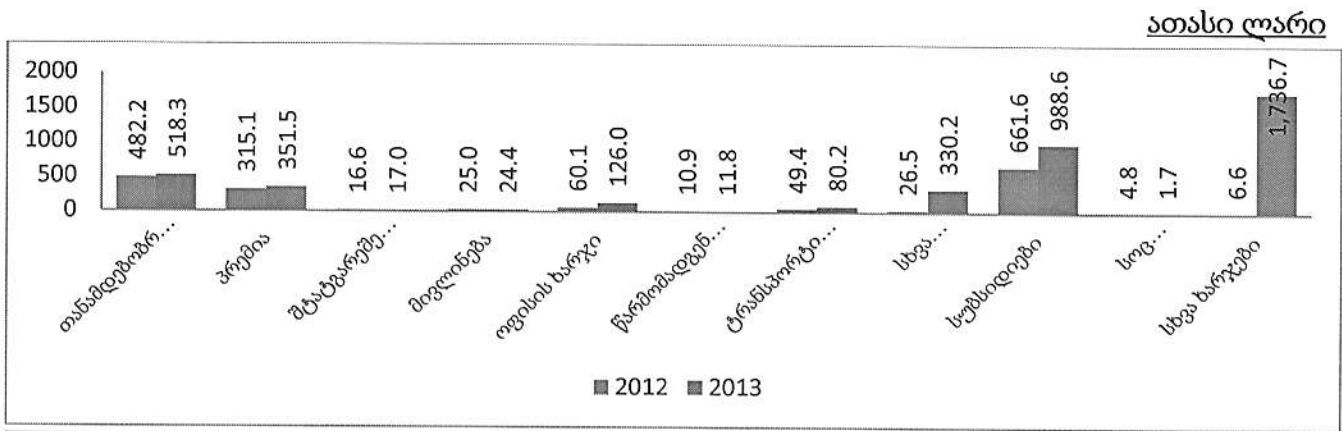
დასახელება	დაზუსტებული გეგმა	საკასო შესრულება	გადახრა	შესრუ ლების %
აჭარის ა.რ. სოფლის მეურნეობის სამინისტროს აპარატი	3 143 730	3 131 716	12 014	99.6
ა(ა)იპ „აგროსერვის ცენტრი“	2 343 386	2 300 827	42 559	98.2
სსიპ „ლაბორატორიული კვლევითი ცენტრი“	334 400	314 482	19 918	94.0
ჯამი	5 821 516	5 747 025	74.5	98.7

ეკონომიკური კლასიფიკაციის მიხედვით, აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობის სამინისტროს 2013 წლის ნაერთი ბიუჯეტის შესრულება მოცემულია ცხრილის სახით

თანხა ასეულებში								
საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მუხლების დასახელება	2013 წლის ბიუჯეტი		2013 წლის ხარჯები		გადახრა ფაქტ.ხარჯსა და გადახდას შორის		გადახრა გეგმა- საკასო	შესრ. %
	დამტკ.	დაზუსტ.	საკასო	ფაქტობრივი	მეტობა	ნაკლებობა		
სულ ხარჯები								
1. ხარჯები	4 231 881	4 255 142	4 191 137	4 122 845		68 291	64006	98.5%
მათ შორის								
1.1 შრომის ანაზღაურება	869 800	869 800	869 800	869 800	0		0	100%
1.2 საქონელი და მომსახურება	583 640	606 901	594 367	538 856		55 511	12534	97.9%
1.3 ძირითადი კაპიტალის მოხმარება	0	0	0	280 798			0	0
1.5. სუბსიდიები	1 036 936	1 036 936	988 626	975846		12780	48310	95.3%
1.7 სოციალური უზრუნველყოფა	2 700	2700	1688	1688	0	0	1012	62.5%
1.8 სხვა ხარჯები	1 738 805	1 738 805	1 736 655	1736 655	0	0	2150	99,9%
არაფინანსური აქტივების ზრდა								
2. სულ არაფინანსური აქტივების ზრდა	1 589 635	1 565 920	1 555 435				10 485	99.3%
3. ვალდებულება	0	454	453				1	99,9%
სულ	5 821 516	5 821 516	5 747 025	4 121 905		68 291	74492	98,7%

სხვაობა 2013 წლის ფაქტობრივსა და საკასო ხარჯების შორის ავანსად გადარიცხულ თანხებზე მოდის.

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობის სამინისტროს 2012 და 2013 წლების საკასო ხარჯების შედარების დინამიკა:

წარმოდგენილი გრაფიკიდან ჩანს, რომ სამინისტროს (ნაერთი ანგარიში) 2013 წლის ხარჯები, გასული წლის მონაცემებთან შედარებით მნიშვნელოვანი ცვლილებებით ხასიათდება, კერძოდ:

✓ გაზრდილია: თანამდებობრივი სარგო - 36,1 ათასი ლარით, პრემია - 36,4 ათასი ლარით, ოფისის ხარჯი - 65,9 ათასი ლარით, ტრანსპორტის მოვლა-შენახვის ხარჯი - 30,8 ათასი ლარით, სხვა დანარჩენი საქონელი და მომსახურება - 303,7 ათასი ლარით, სუბსიდიები - 333,3 ათასი ლარით და სხვა ხარჯები - 1730,1 ათასი ლარით.

✓ შემცირებულია: მივლინების ხარჯები - 0,6 ათასი ლარით და სოც. უზრუნველყოფა - 3,1 ათასი ლარით.

➤ 2012 წელთან შედარებით სამინისტროს აპარატში გაზრდილია შრომის ანაზღაურების მუხლი 72,5 ათასი ლარით. შრომის ანაზღაურების მუხლით გაწეული მთლიანი ხარჯებიდან 351,5 ათასი ლარი გაცემულია პრემიის სახით, რომელიც მთლიანი შრომის ანაზღაურების 40,4% შეადგენს. წლიური მონაცემების შეჯამებით, პრემიების გაცემა ხდება ყოველთვიურად თითოეულ თანამშრომელზე 50%-ის ოდენობით, ხოლო ყოველკვარტალურად - 100%-ის ოდენობით.

➤ შტატგარეშე მოსამსახურეთა შრომის ანაზღაურების მუხლი გაიზარდა 0,4 ათასი ლარით და 17,0 ათასი ლარი შეადგინა. წარმოდგენილი ინფორმაციის შესაბამისად შტატგარეშე მოსამსახურეებად აყვანილი ჰყავთ მძღოლი-კურიერი და ავტომანქანის მრეცხავი.

➤ 2013 წლის მივლინების მუხლით გაწეული ხარჯები 24,4 ათას ლარს შეადგენს, რაც 2012 წლის მაჩვენებელზე 0,6 ათასი ლარით ნაკლებია. სამივლინებო ხარჯების უმეტესი წილი ქვეყნის შიგნით მივლინების ხარჯების ანაზღაურებისათვისაა გაწეული.

➤ ოფისის ხარჯების 2013 წლის საკასო შესრულება 126,0 ათას ლარს შეადგენს, რაც 2012 წლის ანალოგიურ მაჩვენებელზე 65,9 ათასი ლარით მეტია. აღნიშნული ხარჯის ასეთი მნიშვნელოვანი ზრდა განპირობებულია სამინისტროს აპარატის ოფისის აღჭურვილობის (ფარდები, ჟალუზები, ტელეფონები და სხვა) განახლებით.

➤ წარმომადგენლობითი ხარჯების 2013 წლის საკასო შესრულება, 2012 წელთან შედარებით, 0,9 ათასი ლარით არის შემცირებული, რომელიც ძირითადად მოიცავს სხვადასხვა დელეგაციების, სტუმრების მიღებასა და მომსახურებას.

➤ ტრანსპორტის, ტექნიკისა და იარაღის ექსპლუატაციისა და მოვლა-შენახვის ხარჯების 2013 წლის საკასო შესრულება შეადგენს 80,2 ათას ლარს, როგორც ზემოთ მოყვანილი ცხრილიდან ჩანს 2012 წელთან შედარებით საკასო ხარჯები 30,8 ათასი ლარით არის გაზრდილი, რაც ახალი ავტომანქანისა და საბურავების შეძენამ და გაზრდილმა სარემონტო ხარჯებმა განაპირობა.

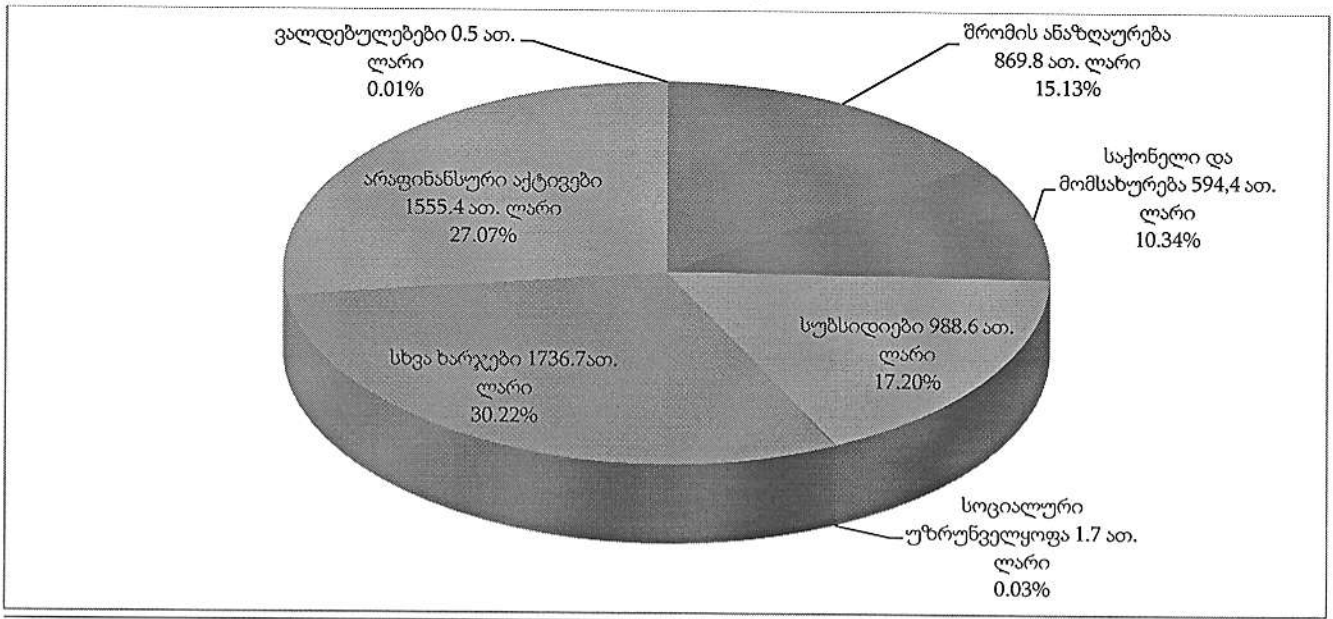
➤ სხვა დანარჩენი საქონელი და მომსახურების მუხლით 2013 წელს გაწეულია 330,2 ათასი ლარის საკასო ხარჯი, რაც 2012 წლის ანალოგიურ მაჩვენებელზე 303,7 ათასი ლარით მეტია. ხარჯის ასეთი ზრდა განაპირობა აღნიშნული მუხლით მიზნობრივი პროგრამის „მემცენარეობის დარგის განვითარების მიზნით კვლევები და პრევენციული ღონისძიებები“ განხორციელებამ, რომლის საკასო ხარჯიც 301,0 ათას ლარს შეადგენს.

➤ 2013 წელს გაზრდილია ა(ა)იპ „აგროსერვის ცენტრის“ და სსიპ „ლაბორატორიული კვლევითი ცენტრის“ დაფინანსება. კერძოდ, 2013 წელს სამინისტროს დაქვემდებარებაში მყოფი აღნიშნული ორგანიზაციების საბიუჯეტო ხარჯების დასაფინანსებლად, სუბსიდიების მუხლით გახარჯული იქნა 988,6 ათასი ლარი, რაც 327,0 ათასი ლარით მეტია 2012 წლის ანალოგიურ მაჩვენებელზე.

➤ სხვა ხარჯების მუხლით 2013 წელს გაწეულია 1736,7 ათასი ლარის საკასო ხარჯი, რაც 2012 წლის ანალოგიურ მაჩვენებელზე 1730,1 ათასი ლარით მეტია. ხარჯის ასეთი ზრდა განაპირობა აღნიშნული მუხლით მიზნობრივი პროგრამის „ფერმერული მეურნეობის განვითარების ხელშეწყობა“ განხორციელებამ, რომლის საკასო ხარჯიც 1722,0 ათას ლარს შეადგენს.

➤ სამინისტროს 2013 წელს არაფინანსური აქტივების მუხლით გაწეული საკასო ხარჯი 58,4 ათას ლარს შეადგენს, რაც 3,7 ათასი ლარით ნაკლებია 2012 წლის ანალოგიურ მაჩვენებელზე და წლიური დაზუსტებული გეგმის 99,8 პროცენტია.

აჭარის ა.რ. სოფლის მეურნეობის სამინისტროს 2013 წლის საკასო ხარჯების ხვედრითი წილი მთლიან გადასახდელებთან მიმართებით წარმოდგენილია შემდეგი პროპორციით:

აუდიტის პერიოდში სამინისტროს აპარატის მიერ გამოცხადებული იქნა 44 ტენდერი. მიღებული შედეგების გათვალისწინებით ხელშეკრულებები გაფორმდა 32 შემთხვევაში, უარყოფითი შედეგით დასრულდა 6, ტენდერი არ შედგა 5 და ტენდერი შეწყდა 1 შემთხვევაში.

სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ გაფორმებული 32 ხელშეკრულებიდან 2 შემთხვევაში ხელშეკრულება გაფორმებულია კონსოლიდირებული ტენდერის საშუალებით, 11 შემთხვევაში - ელექტრონული ტენდერის საშუალებით და 19 შემთხვევაში - გამარტივებული ელექტრონული ტენდერის საშუალებით.

აუდიტის ანგარიშის გასაჩივრების წესი

საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად, აუდიტის ანგარიში ჩაბარებიდან 20 დღის ვადაში შეიძლება გასაჩივრდეს მხოლოდ საქართველოს სახელმწიფო აუდიტის სამსახურში.

გოჩა შარაბიძე /უფროსი აუდიტორი/

15.05.2014

მიხეილ დიასამიძე /აუდიტორ ასისტენტი/

15.05.2014

ანგარიშების ფორმები

საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო

ფორმა № 1

ორგანიზაციის

ბალანსი

აჭარის არ სოფლის მეურნეობის სამინისტროს
ამბარატის და საქვეუწყებო ორგანიზაციების ნაერთი

ნაბარების ვადა _____

ნაბარს _____

(ხელმოწერა)

შემოს კითხვები — _____

2013 წლის - IV კვარტალი

კოდი	აქტივები	ანგარიშის ნომერი	ნაშთი წლის დასაწყისისა თვის	ნაშთი წლის (კვარტალის) ბოლოს
1	2	3	4	5
	I. ფინანსური აქტივები და სხვა დებიტორული დავალიანებები			
		1110		
010	ნაღდი ფული საღარიბოში ეროვნულ ვალუტაში	1120		
020	ნაღდი ფული საღარიბოში უცხოურ ვალუტაში	1210	19241	48802
030	მიმდინარე ანგარიში ბანკში ეროვნულ ვალუტაში	1220		
040	მიმდინარე ანგარიში ბანკში უცხოურ ვალუტაში	1230		2000
050	სადეპოზიტო ანგარიში ბანკში	1240		
060	სხვა ანგარიშები ბანკში	1250		
070	ანგარიში საბიუჯეტო სახსრებით ორგანიზაციის საკასო ხარჯებისათვის	1260		
080	დეპოზიტები ხაზინაში ეროვნულ ვალუტაში	1270		
090	დეპოზიტები ხაზინაში უცხოურ ვალუტაში	1280		
100	ხაზინის სავალუტო ანგარიში	1290		
110	სხვა ანგარიშები ხაზინაში	1310		
120	ფასიანი ქაღალდები, გარდა აქციებისა	1320		
130	მოკლევადიანი სესხები	1330		
140	აქციები და სხვა კაპიტალი	1340		
150	წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	1351		
160	საბიუჯეტოსესხებზე დარიცხული პროცენტები	1352		
170	არასაბიუჯეტო სესხებზე დარიცხული პროცენტები	1353		
180	დეპოზიტებზე და სხვა ფინანსიურ აქტივებზე დარიცხული პროცენტები	1354		
190	მოთხოვნები დარიცხული ჯარიმებით, სანქციებით და საკუთრებასთან დაკავშირებული სხვა შემოსავლებით	1355	4816	5595
200	მოთხოვნები ფულად სახსრებზე და მათი ექვივალენტებზე აქტივების /მომსახურების მიწოდებით	1356	25779	2832
210	გადახდილი დღგ	1357		
220	წინასწარ გადახდილი მოვების გადასახადი	1358	2005	0
230	სხვა საგადასახადო აქტივი	1359		
240	მოთხოვნები ფულადი სახსრების და მათი ექვივალენტების დანაკლისებით	1360		
250	სხვა დანარჩენი მოკლევადიანი ფინანსიური აქტივები	1410		
260	მოთხოვნები ბარტერით	1420		
270	მოთხოვნები სადაზღვევო კომპანიების მიმართ	1430	18395	18000
280	მოთხოვნები წინასწარი გადახდებით	1440		
290	მოთხოვნები არაფინანსიური აქტივების დანაკლისებით	1450	45	1451
300	ანგარიშგაღებული პირების მიმართ მოთხოვნები	1460	1105	449
310	მომუშაუების მიმართ მოთხოვნები	1470	250722	71129
320	მოთხოვნები წინასწარ გადახდილი გადასახდელებით	1480	3900	4319
330	სხვა დანარჩენი მოკლევადიანი მოთხოვნები	1510		
340	გრძელვადიანი სესხები	1520		
350	სხვა გრძელვადიანი ფინანსიური აქტივები	1530	0	
360	სხვა გრძელვადიანი მოთხოვნები			
	II. არაფინანსური აქტივები	1610		
370	სტრატეგიული მარაგები	1620	204401	230167
380	სხვა მატერიალური მარაგები	2110	1260756	2472007
390	შენიშნა ნაგებობები	2120	925511	1398091
400	მანქანა-დანადგარები და ინვენტარი	2130	6009	5848
410	სხვა ძირითადი აქტივები	2140		
420	დაუმთავრებელი მშენებლობა	2200		
430	გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივები	2300		
440	ფასეულობები	2400	463980	464507
450	არაწარმოებული აქტივები		3186665	4725197
	ბალანსი			

კოდი	კატეგორიები და კატეგორიები	მედიანა საბუღალტრო	საბუღალტრო დასაწყისი ფასი	საბუღალტრო დასაწყისი ფასი
1	2	3	4	5
I. კატეგორიები				
460	მეცხოვედების ფინანსური კატეგორიები	3100		
470	მომხმარებლის მართვის დარღვევები კატეგორიები	3210	4541	5529
480	აქტივების მართვის დარღვევები კატეგორიები	3220	7789	10320
490	კატეგორიები მართვის	3230		
500	კატეგორიები მართვის დარღვევები	3241	289	1871
510	კატეგორიები მართვის	3242		
520	კატეგორიები მართვის დარღვევები	3243		59
530	სხვა კატეგორიები	3244	100	100
540	მართვის წინაშე კატეგორიები მართვის საკითხ მართვის	3245		
550	მართვის წინაშე დარღვევები კატეგორიები	3246		486
560	მართვის მართვის დარღვევები მართვის	3251	636	336
570	მართვის მართვის დარღვევები მართვის	3252		
580	კატეგორიები მართვის მართვის	3253	7	67
590	კატეგორიები მართვის მართვის	3254		
600	კატეგორიები მართვის მართვის	3255		
610	კატეგორიები მართვის მართვის	3256		
620	კატეგორიები მართვის მართვის	3257		
630	კატეგორიები მართვის	3258		
640	სოციალური დარღვევები მართვის	3259		355
650	კატეგორიები მართვის მართვის	3260		
660	სოციალური დარღვევები მართვის	3270		
670	სხვა მეცხოვედების კატეგორიები მართვის	3280	453	8088
680	კატეგორიები მართვის მართვის	3300		
II. კატეგორიები				
690	წინააღმდეგობა	5100	3135494	4632733
700	საბუღალტრო მართვის მართვის	5210	37356	65213
710	კატეგორიები მართვის	5220		
720	კატეგორიები მართვის	5230		
	ბალანსი		3186665	4725397
III. საბუღალტრო მართვის				
730	საბუღალტრო მართვის მართვის	01		
740	საბუღალტრო მართვის მართვის	02	35211	35211
750	კატეგორიები მართვის მართვის	03		
760	საბუღალტრო მართვის მართვის	04		
770	საბუღალტრო მართვის	05		
780	საბუღალტრო მართვის	06		
790	საბუღალტრო მართვის კატეგორიები	07		
800	საბუღალტრო მართვის მართვის	08	82324	79796
810	საბუღალტრო მართვის მართვის	09		
820	საბუღალტრო მართვის მართვის	10	198092	357120

მართვის მართვის

მართვის მართვის

მართვის

*მართვის მართვის მართვის მართვის მართვის მართვის მართვის მართვის

ბიუჯეტის დანია ფარმა №2

ორგანიზაციის ანგარიში ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მიხედვით

ორგანიზაციის დასახელება: აჭარის ა.რ. სოფლის მეურნეობის სამინისტრო კოდი 105, 106, 292

პერიოდის დასაწყისი: 2023 წლის - IV კვარტალისთვის ხაზის ქვეშეული დანი

სტრუქტურის კოდი	ხარჯების მიმართული	კოდი	დატესტებული დანები	დატესტებული ხარჯები	გადახდილი	მოხმარებული	გადახდილი (ბიუჯეტის ხარჯი)	გადახდილი (საბიუჯეტო ხარჯი)	გადახდილი ფაქტობრივ ხარჯზე და გადახდილი შიდა (9-8)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
600	1. ხარჯები	2	425060	4250142	4250440	4291156	4291156	4121843	-68291
620	1.1 შრომის ანაზღაურება	21	868800	869900	869900	869900	869880	869880	0
630	1.1.1 ხელფასები	211	869980	869900	869900	869980	869980	869980	0
640	1.1.1.1 ხელფასები ფაქტობრივ ფარმის	2111	869980	869900	869900	869980	869980	869980	0
650	1.1.1.1.1 დანამდებოდა ხარჯი	21111			58284	58284	58284	58284	0
660	1.1.1.1.2 წიგნობრივი ხარჯი	21112							0
670	1.1.1.1.3 პენსია	21113			331516	331516	331516	331516	0
680	1.1.1.1.4 დანამდი	21114							0
690	1.1.1.1.5 მშრომის	21115							0
700	1.1.1.1.6 კომპენსაცია	21116							0
710	1.1.1.2 ხელფასები საბიუჯეტო ფარმის	2112							0
720	1.1.2 სოციალური შენატანები	212							0
730	1.1.2.1 ფაქტობრივ განმარტებული სოციალური შენატანები	2121							0
740	1.1.2.2 ფაქტობრივ განმარტებული სოციალური შენატანები	2122							0
750	1.2 სატანგო და მომსახურება	22	583640	606501	598263	598367	598367	538856	-55511
760	2.1.1 შეტანგო მომსახურება ანაზღაურება	221	17800	17005	18858	16958	30958	30958	0
770	2.1.2 შეტანგო	222	28600	29008	28400	24400	24400	24400	0
780	2.1.3 თვითი ხარჯი	223	102022	128942	127430	125596	125996	61538	-64458
790	2.1.4 მართლმადიდებლობის ხარჯი	224	13400	12160	11848	11848	11848	11848	0
800	2.1.5 კვების ხარჯი	225							0
810	2.1.6 სახვადი ხარჯი	226							0
820	2.1.7 რელიგია, მღვდლისა და მღვდლის შეტან და პირი საეკლესიო დანამდებოდა ხარჯი	227	4800	4800	4778	4778	4778	4778	0
830	2.1.8 ტრანსპორტი, ტექნიკა და მართვას ექსპლუატაციის და მართვას შეტან ხარჯი	228	85808	86808	82655	80225	80225	89138	89138
840	2.1.9 სახვადი ტექნიკისა და ტექნიკის შეტან ხარჯი	229							0
850	2.1.10 სხვა ტრანსპორტი სახვადი და მომსახურება	2210	354680	352791	320796	330196	330196	330196	0
860	1.3 მართლმადიდებლობის მომსახურება	23						280798	280798
870	1.4 პროცენტები	24							
880	1.4.1 სატანგო ვალდებულებებზე	241							
890	1.4.1.1 სატანგო ვალდებულებებზე	2411							
900	1.4.1.2 სატანგო ვალდებულებებზე	2412							
910	1.4.1.3 სატანგო ვალდებულებებზე	2413							
920	1.4.1.4 სხვა სატანგო ვალდებულებებზე	2414							
930	1.4.2 სახვადი ვალდებულებებზე გარდა სახელმწიფო ფინანსებისა	242							
940	1.4.3 სახელმწიფო ვალდებულებებზე გარდა სახელმწიფო ფინანსებისა	243							
950	1.5 სხვა მომსახურება	25	1738936	1036936	990027	988826	988826	875846	-12780
960	1.6 გრანტები	26							
970	1.6.1 გრანტები უცხო სახელმწიფოთა მომსახურება	261							
980	1.6.1.1 მშრომის	2611							
990	1.6.1.2 კანდიდატი	2612							
1000	1.6.2 გრანტები საერთაშორისო ორგანიზაციების	262							
1010	1.6.2.1 მშრომის	2621							
1020	1.6.2.2 კანდიდატი	2622							
1030	1.6.3 გრანტები სხვა ფარის სახელმწიფო ვალდებულებებზე	263							
1040	1.6.3.1 მშრომის	2631							
1050	1.6.3.2 კანდიდატი	2632							
1060	1.7 სოციალური უზრუნველყოფა	27	2300	2700	168	168	168	168	0
1070	1.7.1 სოციალური დახმავა	271							0
1080	1.7.1.1 ფულადი დახმავა	2711							0
1090	1.7.1.2 სახვადი დახმავა	2712							0
1100	1.7.2 სოციალური დახმავა	272	0	0	0	0	0	0	0

500	17.2.1 պրոցես գրանիտ	2721							0
510	17.2.2. անխմոր գրանիտ	2722							0
530	17.3 ավազաքարե և ավազա արդյունաբերական գրանիտներ	273	2700	2700	1698	1688	1685	1688	0
540	17.3.1 պրոցես գրանիտ	2731	2700	2700	998	1688	1685	1688	0
550	17.3.2. անխմոր գրանիտ	2732							0
562	18 նեֆ անդալիտ	28	0738805	1738805	1738800	138655	1736830	0738655	0
570	18.1 խմորած քաղցածրաքարե անդալիտ և նեֆ անդալիտ	281							
580	18.1.1 քաղցածրաքարե	2811							
590	18.1.2 քար, խմորած քաղցածրաքարե անդալիտ և նեֆ անդալիտ	2812							
600	18.1.3 խմորած քաղցածրաքարե անդալիտ, անդալիտ, կապուր և նեֆ անդալիտ քաղցածրաքարե	2813							
600	18.1.4 ինքն	2814							
620	18.2 Նյապսինգ անդալիտ	282	7390	7390	073680	0736855	0736830	0736635	0
630	18.2.1 նեֆ անդալիտ	2821	7390	7390	93655	93655	93655	93655	0
640	18.2.2 լեռնաքար	2822			364300	1643005	1643005	1643005	0
Հանդիման ծախսերի և անհատական հանդիման հանդիման հանդիման հանդիման									
Հանդիման ծախսերի և անհատական հանդիման հանդիման հանդիման հանդիման			Հանդիման		Հանդիման հանդիման				
			Հանդիման	Հանդիման*	Հանդիման	Հանդիման			
1. Հանդիման ծախսերի և անհատական հանդիման հանդիման հանդիման հանդիման			155	140	13	13			
2. Հանդիման ծախսերի և անհատական հանդիման հանդիման հանդիման հանդիման			2	2					

[illegible]

religatibagyoib huzibagyoib

Յաղագհի խնդրագիր

საგარეო

ბალანსის დანართი ფორმა №2-1

ორგანიზაციის ანგარიში არაფინანსური აქტივებით საქართველოს მთავრობის შესახებ

ორგანიზაციის დასახელება

აჭარის არ სოფლის მეურნეობის სამინისტროს

კოდი 105.106.292

პერიოდული წლიური კვარტალური 2013 წლის - IV კვარტალისათვის

ზომის ერთეული: ლარი

სტრუქტურის კოდი	არაფინანსური აქტივების ჩამონათვალი	არაფინანსური აქტივების იერარქიის კოდი	დაბეჭდილი ანგარიში	დაბეჭდილი ანგარიში	გადასტურებული	მოთხოვნა	გადასტურებული (საკანონიერებო)
1	2	3	4	5	6	7	8
010	I. არაფინანსური აქტივები	31	1589635	1565920	1556202	1555435	1555435
020	1.1 ძირითადი აქტივები	311	1589635	1565920	1556202	1555435	1555435
030	1.1.1 შენობა-ნაგებობები	3111	1294636	1270921	1261786	1261710	1261710
040	1.1.1.1 საცხოვრებელი შენობები	31111					
050	1.1.1.2 არსაკხოვრებელი შენობები	31112	1294636	1270921	1261786	1261710	1261710
060	1.1.1.3 სხვა ნაგებობები	31113					
070	1.1.2 მანქანა-დანადგარები და ინვენტარი	3112	294999	294999	294416	293725	293725
080	1.1.2.1 სატრანსპორტო საშუალებები	31121	228800	228800	228550	228550	228550
090	1.1.2.2 სხვა მანქანა-დანადგარები და ინვენტარი	31122	66199	66199	65866	65175	65175
100	1.1.3 სხვა ძირითადი აქტივები	3113	0	0	0	0	0
110	1.1.3.1 დიპლომატიური აქტივები	31131					
120	1.1.3.2 არამატერიალური ძირითადი აქტივები	31132					
130	1.1.3.2.1 ლიცენზიები	311321					
140	1.1.3.2.2 სხვა არამატერიალური ძირითადი აქტივები	311322					
150	1.2 მატერიალური მარაგები	312	0	0	0	0	0
160	1.2.1 სტრატეგიული მარაგები	3121					
170	1.2.2 სხვა მატერიალური მარაგები	3122	0	0	0	0	0
180	1.2.2.1 ბუნებრივი და მისაღები	31221					
190	1.2.2.2 დამამუშავებელი წარმოები	31222					
200	1.2.2.3 შპს პროდუქტია	31223					
210	1.2.2.4 შპს-ები რეკონსტრუქციის შედეგად სპორტული	31224					
220	1.3 ფასიერებები	313					
230	1.4 არაწარმოებული აქტივები	314	0	0	0	0	0
240	1.4.1 მიწა	3141					
250	1.4.2 წიაღისეული	3142					
260	1.4.3 სხვა ბუნებრივი აქტივები	3143					
270	1.4.3.1 საფრთხისგარეშე მდებარეობის საგნების	31431					
280	1.4.3.2 სხვა ბუნებრივი საგნების	31432					
290	1.4.4 არაწარმოებული არამატერიალური აქტივები	3144					

გაგანიერად დასაშვანად:

შეამოწმე აუდიტორი:

ა.ა

ბალანსის დანართი ფორმა №2-2

ორგანიზაციის ანგარიში ფინანსური აქტივებითა და ვალდებულებებით საკასო ოპერაციების შესახებ
ორგანიზაციის დასახელება: აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის საინფორმაციო ცენტრი კოდი 105,106,292
პერიოდულობა: წლიური, ყვარსკალური 2013 წლის - IV კვარტალი ზომის ერთეულზე ტაში

სტრუქტურის კოდი	ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ჩამოსაყალიბი	ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ოპერაციების დასაწყისი	ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების დასასრული	დასაწყისი	დასასრული	ვალდებულება	მითითება	გამოწევა (საკასო ზარევი)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
010	1. ფინანსური აქტივები	32						
020	1.1 ზაშნაი	321						
030	1.1.1 ვალუტა და ფიზიკური	3212						
040	1.1.2 ფინანსური ქაღალდი, გარდა აქციებისა	3213						
050	1.1.3 სესხები	3214						
060	1.1.4 აქციები და სხვა კაპიტალი	3215						
070	1.1.5 საინფორმაციო ტექნოლოგიის რესურსები	3216						
080	1.1.6 წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	3217						
090	1.1.7 სხვა ფინანსური ინსტრუმენტები	3218						
100	1.2 საგარეო	322						
110	1.2.1 ვალუტა და ფიზიკური	3222						
120	1.2.2 ფინანსური ქაღალდი, გარდა აქციებისა	3223						
130	1.2.3 სესხები	3224						
140	1.2.4 აქციები და სხვა კაპიტალი	3225						
150	1.2.5 საინფორმაციო ტექნოლოგიის რესურსები	3226						
160	1.2.6 წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	3227						
170	1.2.7 სხვა ფინანსური ინსტრუმენტები	3228						
180	1.3 მრეწველობის ოქრო და ნახევრობის სპეციალური უფლება	323						
190	2. ვალდებულებები	33	0	454	453	453	453	
200	2.1 ზაშნაი	331	0	454	453	453	453	
210	2.1.1 ვალუტა და ფიზიკური	3312						
220	2.1.2 ფინანსური ქაღალდი, გარდა აქციებისა	3313						
230	2.1.3 სესხები	3314						
240	2.1.4 აქციები და სხვა კაპიტალი (მ.ს. საინფორმაციო ტექნოლოგიის რესურსები)	3315						
250	2.1.5 საინფორმაციო ტექნოლოგიის რესურსები	3316						
260	2.1.6 წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	3317						
270	2.1.7 სხვა ფინანსური ინსტრუმენტები	3318		454	453	453	453	
280	2.2 საგარეო	332						
290	2.2.1 ვალუტა და ფიზიკური	3322						
300	2.2.2 ფინანსური ქაღალდი, გარდა აქციებისა	3323						
310	2.2.3 სესხები	3324						
320	2.2.4 აქციები და სხვა კაპიტალი (მ.ს. საინფორმაციო ტექნოლოგიის რესურსები)	3325						
330	2.2.5 საინფორმაციო ტექნოლოგიის რესურსები	3326						
340	2.2.6 წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	3327						
350	2.2.7 სხვა ფინანსური ინსტრუმენტები	3328						

ორგანიზაციის ხელმძღვანელი:

მომზადებულია:

ა.ა.

ორგანიზაციის დასახელება აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობის სამინისტრო
 ბუღალტერი: წიფური, ვარტალოზი 2013 წლის - IV კვარტლის
 თარგმანის ანგარიში წმინდა ღირებულების შესახებ
 ბალანსის დანართი ფორმა №3
 კოდი --- 00.106.202
 ზომის ერთეული: ლარი

ანგარიშის №	აღივსება	შეღებ	ანგარიშის №	კრედიტო	ჯამი
7100	დაპროექტირებული სამუშაოების ხარჯები	869800	4100	დაპროექტირებული სამუშაოების ხარჯები	3135494
7200	საქონლის და მომსახურების ხარჯები	539309	4200	საქონლის და მომსახურების ხარჯები	5753326
7300	ძირითადი საშუალებების მოხმარება	280798	6000	საქონლის და მომსახურების ხარჯები	0
7310	ა. ა. ფინანსური იჯარა	280036	6300	საქონლის და მომსახურების ხარჯები	0
7400	პროცენტი			საქონლის და მომსახურების ხარჯები	
7500	საბაზო	975846		საქონლის და მომსახურების ხარჯები	
7600	გრანტები	1688		საქონლის და მომსახურების ხარჯები	
7700	სოფლის მეურნეობის ხარჯები	1736655		საქონლის და მომსახურების ხარჯები	
7800	სხვა ხარჯები			საქონლის და მომსახურების ხარჯები	
1300-1400	აქტივების დასაფარავლობის ხარჯები			აქტივების დასაფარავლობის ხარჯები	351216
3000	ფინანსური აქტივები	654	1300-1400	ფინანსური აქტივები	35
1600-2000	ფინანსური ვალდებულებები	0	3000	ფინანსური ვალდებულებები	0
8000	არაფინანსური აქტივები	22819	1600-2000	არაფინანსური აქტივები	0
3245	სხვა ფინანსური აქტივები	180183	8000	სხვა ფინანსური აქტივები	453
3246	საქონლის და მომსახურების ხარჯები			საქონლის და მომსახურების ხარჯები	
6000	საქონლის და მომსახურების ხარჯები	4607752		საქონლის და მომსახურების ხარჯები	6105030
6100	საქონლის და მომსახურების ხარჯები	4607752		საქონლის და მომსახურების ხარჯები	9240524
6200	საქონლის და მომსახურების ხარჯები	0		საქონლის და მომსახურების ხარჯები	4632772

* ანგარიშის სახელიდან აღივსება სახელმწიფო ბიუჯეტის სახელით
 ** სახელმწიფო ბიუჯეტის სახელით აღივსება სახელმწიფო ბიუჯეტის სახელით
 *** სახელმწიფო ბიუჯეტის სახელით აღივსება სახელმწიფო ბიუჯეტის სახელით
 ი. ანგარიშის სახელიდან აღივსება სახელმწიფო ბიუჯეტის სახელით
 მ. ანგარიშის სახელიდან აღივსება სახელმწიფო ბიუჯეტის სახელით

ბიუჯეტის დანართი ფორმა №4

აჩგარიში სხვა შემოსავლებიდან მიღებული საბსრების მოძრაობის შესახებ

ორგანიზაციის დასახელება — აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სამინისტრო

კოდი 106-292

პერიოდულობა: კვარტალური, წლიური

2013—წლის IV კვარტლის

ზომის ერთეული: ლარი

სტრუქტურის კოდი	შემოსავლები	სულ			
		ჯამით	საკაბო	ფაქტური	
1	2	3	4	5	
010	ნაშთი წლის დასაწყისისათვის		22523	37356	
020	საანგარიშო პერიოდის სხვა შემოსავლები	237000	231262	179965	
030	გრანტები				
040	სხვა შემოსავლები	237000	231262	179965	
050	ა) შემოსავლები საკუთრივად				
060	ბ) საკონსილია და მომსახურების რეალიზაცია	237000	231262	179965	
070	გ) სანქციები, ჯარიმები, სურათები				
080	დ) ნებაყოფილებითი ტრანსფერები, გრანტების გარდა				
090	ე) შერეული და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები				
100	კერძოთაშორის სხვაობით მიღებული შემოსავალი		26		
110	არაფინანსური აქტივების კლება				
120	ფინანსური აქტივების კლება				
130	ეკლექტულების ზრდა				
140	სულ:	237000	231288	179965	
150	1. ზარები ეკონომიკური კლასიფიკაციის მიხედვით	კოდი	203537	184579	152108
160	1.1. შრომის ანაზღაურება	21	92448	91145	90845
170	1.2. საქონელი და მომსახურება	22	111039	93434	52135
180	1.3. ძირითადი კაპიტალის მოხმარება	23			1844
190	1.4. პროცენტი	24			
200	1.5. სუბსიდიები	25			
210	1.6. გრანტები	26			
220	1.7. სოციალური უზრუნველყოფა	27			
230	1.8. სხვა ზარები	28			7284
240	2. არაფინანსური აქტივები	31	6080	5720	
250	2.1 ძირითადი აქტივები	311	6080	5720	
260	2.2 მატერიალური მშენებლობა	312			
270	2.3 ფინანსური აქტივები	313			
280	2.4 არაფინანსური აქტივები	314			
290	3. ფინანსური აქტივები	32	0	0	
300	3.1 საშნაო	321			
310	3.2 ზეგარეო	322			
320	4. ეკლექტულები	33	0	0	
330	4.1 საშნაო	331			
340	4.2 ზეგარეო	332			
350	ბიუჯეტში გათვალისწინებული თანხები		10383	8972	
360	0				
370	ნაშთი წლის (კვარტალის) ბილანსი		54514	65213	

ორგანიზაციის ხელმძღვანელი:

მთავარი ბუღალტერი:

ბუღალტრის დანართი ფორმა № 4-1

ანგარიში ფულადი გრანტების შესახებ

2013 წლის IV კვარტალი

ორგანიზაციის დასახელება აჭარის არ სოფლის მეურნეობის სამინისტრო

კოდი — 103+030+292

პერიოდულობა კვარტალური, წლიური

ზომის ერთეული ლარი

	უცხოურ კალენდრამი	ქრონიკული კალენდრამი	სულ თანხა ლარებში		
			გაგზავნი	საკასო	დაბრუნება
1 გრანტის მიღიანი მოცულობა		0	266010	266010	187170
2 მშ მიღებული თანხა			266010	266010	187170
3 მშ სულ დამტკიცებული მოცულობა					
4 მშ უკანასკნელი ჩარიცხვა					
1 ნაშთი პერიოდის დასაწყისში					
2 მიმდინარე წლის მოცულობა			266010	266010	187170
3 სულ (1+2)					
4 ხარჯები			187170	187170	187170
5 შრომის ანაზღაურება			97440	97440	97440
6 საქონელი და მომსახურება			57701	57701	57701
7 პროცენტები					
8 სუბსიდიები					
9 გრანტები					
10 სოციალური უზრუნველყოფა					
11 სხვა ხარჯები			32029	32029	32029
12 არაფინანსური აქტივების ზრდა			78840	78840	
13 ფინანსური აქტივების ზრდა					
14 ვალდებულებების კლება					
15 სულ მიმდინარე წლის დამტკიცებული მოცულობა					

ორგანიზაციის ხელმძღვანელი

მთავარი ბუღალტერი

ა.ა

ՀՀ ԿՈՆՍՏԱՆԿԱՆ ԴՐՈՒՄԻ ՆԵՏ

ლარგანტაკის მუშაობაში მონაწილეობის შედეგად გახდა შესაძლებელი

අධ්‍යයනයන් සම්බන්ධයෙන් අවම වශයෙන් ප්‍රතිචාරයක් ලැබෙන්නා වූයේ

Page - 105, 106, 292

[illegible]

ბაღდათის ღმრთი ფორმა №6

ინფორმაცია არაფინანსური აქტივების ანალიზის ადრეიზების მონაცემებზე

ორგანიზაციის დასახელება: აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სამინისტრო
 პერიოდულობა: წლიური, ვარსკლავი: 2014 წლის - I იანვრისათვის
 კოდი: 105, 106, 292
 ხელის უფლები: დანი

№	დასახელება	ანალიზური ადრეიზების მონაცემები									
		საგარეო პერიოდის დასაწყისი		საგარეო პერიოდის ბოლო		საგარეო პერიოდის საშუალო		საგარეო პერიოდის საშუალო		საგარეო პერიოდის საშუალო	
		მზღ	მზღ	მზღ	მზღ	მზღ	მზღ	მზღ	მზღ	მზღ	მზღ
1	საგარეო პერიოდის დასაწყისი	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.1	მზღ	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
1.2	მზღ	6	1	1	1	1	1	1	1	1	1
1.5	საგარეო პერიოდის ბოლო	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	მზღ	253	7	29	52	52	52	52	52	52	52
2.1	მზღ	15	5	7	7	7	7	7	7	7	7
2.2	მზღ	18	2	2	2	2	2	2	2	2	2
2.3	მზღ	50	2	8	27	27	27	27	27	27	27

ორგანიზაციის ხელმძღვანელი:

მთავარი აუდიტორი:

ბ.ა

ც ნ ო ბ ა

აჭარის არ სოფლის მეურნეობის სამინისტროს დეპიტორ

კრედიტორების შესახებ.
 2013 წლის IV კვარტალი

დასახელება	დებატორული დავალიანება				კრედიტორული დავალიანება														შენიშვნა		
	ბიუჯეტით		ბიუჯეტის გარეშე						ბიუჯეტით						ბიუჯეტის გარეშე						
	1430	1460	1470	1355	1356	1450	1480	3210	3220	3243	3259	3280	3210	3220	3241	3244	3245	3251		3253	
აჭარის არ სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ავანსები	18000	449											3571								
2 აქიზ აგროსერვის ცენტრი			71129										3054								
3 სსიპ დაბოლდაკორიული კვლევითი ცენტრი				5595	2832	1451	4319	29	697	59	355	1463	5500	9623	1671	100	486	336	67		
	საქმიანობის ჯამი	18000	449	71129	5595	2832	1451	4319	29	697	59	355	8083	5500	9623	1671	100	486	336	67	

მ ი ნ ი ს ტ რ ი

ზ.ფუტყარაძე

მთ. ბუღალტერი

ლ.ორიანი

სარეკომენდაციო წერილი

აუდიტის ობიექტი: აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობის სამინისტრო

აუდიტის ობიექტის ხელმძღვანელი: ზაურ ფუტყარაძე

1. გამოვლენილი გარემოება:

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მიერ მექანიზაციის ტექნიკური საშუალებებით ფერმერთა უზრუნველყოფის ხელშეწყობის პროგრამის 2012 წლის პრიორიტეტების არასწორი განსაზღვრის შედეგად, 2013 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სამინისტროს ნაშთად ერიცხება აღნიშნული პროგრამის ფარგლებში შესყიდული 23 ერთეული -10,1 ათასი ლარის ღირებულების ზურგსაკიდი შემასხურებელი აპარატი. ამასთან აღნიშნული აპარატები, ნაცვლად შემდგომი რეალიზაციისათვის შეძენილი საქონელის (1624) ანგარიშისა, აღრიცხულია ძირითადი აქტივების ანგარიშზე.

რეკომენდაცია

ავტონომიური რესპუბლიკის განვითარების პრიორიტეტული მიმართულების განსაზღვრისას, განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმოს რეგიონის სოციალურ-ეკონომიკურ მდგომარეობას და ამ მიმართებით საბიუჯეტო სახსრების ხარჯვის ყოველი კონკრეტული ფაქტი მოსახლეობის პირობების გაუმჯობესებისაკენ უნდა იქნეს მიმართული. ამასთან, აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მიერ მექანიზაციის ტექნიკური საშუალებებით ფერმერთა უზრუნველყოფის ხელშეწყობის პროგრამის ფარგლებში შესყიდული ზურგსაკიდი შემასხურებელი აპარატები, შემდგომი რეალიზაციისათვის შეძენილი საქონელის (1624) ანგარიშზე უნდა აღირიცხოს.

აუდიტის ობიექტის ხელმძღვანელობის პასუხი

2. გამოვლენილი გარემოება

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობის სამინისტროში სასოფლო-სამეურნეო გაერთიანებების სარეკლამო მოდელების ჩამოყალიბება და

შემდგომი დანერგვის ორგანიზების ქვეპროგრამა, რომლის ბიუჯეტიც 79,0 ათასი ლარით განისაზღვრა, მოქმედი კანონმდებლობის დარღვევით განხორციელდა და მიღებული შედეგები არ შეესაბამება პროგრამით დასახულ მიზნებს. ამასთან პროექტის ფარგლებში გახარჯული თანხა, საბიუჯეტო სახსრების რაციონალური გამოყენების თვალსაზრისით, მნიშვნელოვან რისკ-ფაქტორად უნდა შეფასდეს.

რეკომენდაცია

შესყიდვების წლიური გეგმის პროექტის შემუშავების დროს, პოტენციური მიმწოდებლის გამოვლენისა და შემსყიდველი ორგანიზაციისათვის მისაღები ხელშეკრულების პირობების განსაზღვრის მიზნით, გამოკვლეული და გათვალისწინებული უნდა იქნეს ბაზარზე არსებული მდგომარეობა და სახელმწიფო შესყიდვებთან დაკავშირებული კანონმდებლობის სრული დაცვით უზრუნველყოფილ იქნეს საბიუჯეტო სახსრების რაციონალური ხარჯვა.

პროექტის ფარგლებში შექმნილ სასოფლო-სამეურნეო გაერთიანებებს მიეცეს რეკომენდაცია, გაატარონ ღონისძიებები „სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივის სტატუსის მოპოვების მიზნით.

აუდიტის ობიექტის ხელმძღვანელობის პასუხი

3. გამოვლენილი გარემოება

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მიერ პესტიციდებისა და აგროქიმიკატების ლაბორატორიული კვლევის პროგრამის განხორციელებისას დარღვეულია მოქმედი კანონმდებლობის მოთხოვნები.

რეკომენდაცია

შემდგომში ანალოგიური პროგრამის განხორციელების შემთხვევაში, მხედველობაში უნდა იქნეს მიღებული საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 31 დეკემბრის N447 დადგენილებით დამტკიცებული ტექნიკური რეგლამენტის - „ბაზარზე განთავსებული პესტიციდებისა და აგროქიმიკატების კონტროლის და ნიმუშის აღების წესის“ მოთხოვნები

აუდიტის ობიექტის ხელმძღვანელობის პასუხი

4. გამოვლენილი გარემოება

- აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობის სამინისტროსა და ა(ა)იპ „აგროსერვის ცენტრში“ სახელმწიფო შესყიდვების წარმოებისას სატენდერო დოკუმენტაციით განსაზღვრულ მოთხოვნებთან არაერთგვაროვანი მიდგომის შედეგად, ადგილი აქვს კონკურენციის შეზღუდვის ფაქტებს.

- ა(ა)იპ „აგროსერვის ცენტრის“ მიერ სატენდერო განცხადებით გათვალისწინებული მოთხოვნის კანონშესაბამო ცვლილების შედეგად, შემსრულებელს ავანსის სახით დამატებით გადაერიცხა 57,8 ათასი ლარი.

- სსიპ „ლაბორატორიულ კვლევით ცენტრში“ ადგილი აქვს შესყიდვების ხელოვნურად დაყოფის ფაქტებს.

რეკომენდაცია

შესყიდვების წლიური გეგმის პროექტის შემუშავება „სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-6 მუხლის მოთხოვნების შესაბამისად უნდა განხორციელდეს. სატენდერო დოკუმენტაციით განსაზღვრული პირობები უნდა უზრუნველყოფდეს შესყიდვების მონაწილეთა მიმართ სამართლიან და არადისკრიმინაციულ მიდგომას, რაც ჯანსაღი კონკურენციის განვითარებისა და საბიუჯეტო სახსრების რაციონალური ხარჯვის ერთ-ერთი პირობაა. ამასთან, სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ გაფორმებულ ხელშეკრულებებში ცვლილებები შესაბამისი ობიექტური გარემოებების გათვალისწინებით განხორციელდეს.

აუდიტის ობიექტის ხელმძღვანელობის პასუხი

5. გამოვლენილი გარემოება

ა(ა)იპ „აგროსერვის ცენტრში“ აგროტექნოლოგიური ნორმების დაუცველობის შედეგად, ადგილი აქვს სხვადასხვა ჯიშის ნერგების დიდი რაოდენობით გახმობის ფაქტებს. წარმოდგენილი მასალების შესაბამისად, გამხმარია 41832 ძირი - 38,6 ათასი ლარის ღირებულების ნერგი. ამასთან, ვაზის ნერგის წარმოების შესახებ შეთანხმების გაფორმება საბიუჯეტო სახსრების ეფექტურ გამოყენებასთან დაკავშირებით მნიშვნელოვან რისკ-ფაქტორს წარმოადგენს.

რეკომენდაცია

ა(ა)იპ „აგროსერვის ცენტრის“ სანერგე მეურნეობებში აგროტექნოლოგიური ნორმების დაცვა ცენტრის ის მოვალეობაა, რომელიც მნიშვნელოვნად განაპირობებს ნერგების გახარებას. დაწესდეს სისტემატიური კონტროლი ვაზის ნერგის წარმოების შესახებ ი/მ „იოსებ ბარამიძე“-სთან გაფორმებული შეთანხმების შესრულების მიმდინარეობაზე.

აუდიტის ობიექტის ხელმძღვანელობის პასუხი

6. გამოვლენილი გარემოება:

ა(ა)იპ „აგროსერვის ცენტრში“, „მემცენარეობის დარგში თანამედროვე აგროტექნოლოგიების დანერგვის ხელშეწყობისა“ და „მეცხოველეობის დარგში ხელოვნური განაყოფიერების დანერგვის ხელშეწყობის“ ქვეპროგრამების ფარგლებში შესყიდულია 25,0 ათასი ლარის 13510 ლიტრი საწვავი. აღნიშნული საწვავის პროგრამის მიზნებისათვის გამოყენება დოკუმენტურად არ დასტურდება. შესაბამისად წარმოდგენილი დოკუმენტაცია არ გვაძლევს საშუალებას გამოვთქვათ მოსაზრება საწვავის მიზნობრივ გამოყენებასთან დაკავშირებით.

რეკომენდაცია

საბიუჯეტო თანხების დანიშნულებისამებრ გამოყენებასთან დაკავშირებული პირველადი დოკუმენტები უნდა შეესაბამებოდეს საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2007 წლის 28 დეკემბრის N1321 ბრძანებით დამტკიცებული „ბიუჯეტების დაფინანსებაზე მყოფი ორგანიზაციების ბუღალტრული აღრიცხვის თაობაზე“ ინსტრუქციის მე-5 მუხლის მე-6 პუნქტის მოთხოვნებს და შედგენილი უნდა იქნეს ისეთი პერიოდულობით და ისეთი სახით, რომ მათი მიხედვით შესაძლებელი იყოს ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში იმის განსაზღვრა, თუ რომელი პროგრამისა და ობიექტისათვის რა სახისა და რაოდენობის საწვავი გაიხარჯა.

აუდიტის ობიექტის ხელმძღვანელობის პასუხი

7. გამოვლენილი გარემოება:

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობის სამინისტროს 2013 წლის პროგრამებში არ არის შემუშავებული მოსალოდნელი შედეგების შეფასების ინდიკატორები, რითაც შეფასდებოდა პროგრამის შედეგები.

რეკომენდაცია

პროგრამული ბიუჯეტის დაგეგმვა შედეგზე უნდა იყოს ორიენტირებული და მის ამოსავალ წერტილს არა მხოლოდ პროგრამების განხორციელებაზე გადანაწილებული რესურსები, არამედ საბოლოო და შუალედური შედეგები უნდა წარმოადგენდეს. შესაბამისად, უნდა დაიგეგმოს შედეგი და ის ინდიკატორები, რომელთა საშუალებითაც შედეგის შეფასება გახდება შესაძლებელი.

აუდიტის ობიექტის ხელმძღვანელობის პასუხი

8. გამოვლენილი გარემოება:

აუდიტის პერიოდში მოპოვებული ინფორმაციის შესაბამისად შეიძლება დავასკვნათ, რომ სსიპ „ლაბორატორიული კვლევითი ცენტრი“ არსებითად ეწევა სამეწარმეო საქმიანობას.

რეკომენდაცია

„საჯარო სამართლის იურიდიული პირის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-9 მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად, განიხილეთ სსიპ „ლაბორატორიული კვლევითი ცენტრის“ რეორგანიზაციის საკითხი.

აუდიტის ობიექტის ხელმძღვანელობის პასუხი

9. გამოვლენილი გარემოება:

სსიპ „ლაბორატორიულ კვლევით ცენტრში“ ეკონომიკური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლებით შესყიდულია 9,2 ათასი ლარის ღირებულების საწვავი. წარმოდგენილი დოკუმენტაციის შესაბამისად არ დასტურდება აღნიშნული საწვავის ეკონომიკურ საქმიანობაში გამოყენების მდგომარეობა და შესაბამისად აღნიშნული ხარჯი ერთობლივი შემოსავალიდან არ გამოიქვითება.

რეკომენდაცია

ეკონომიკურ საქმიანობაში გამოყენებული საწვავის ერთობლივი შემოსავლიდან გამოქვითვისათვის სრულად უნდა იქნეს დაცული საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2011 წლის 18 აპრილის N230 ბრძანებით დამტკიცებული „ეკონომიკურ საქმიანობაში გამოყენებულ ძირითად საშუალებაზე გახარჯული საწვავის ერთობლივი შემოსავლიდან გამოქვითვის წესის“ მოთხოვნები.

აუდიტის ობიექტის ხელმძღვანელობის პასუხი

10. გამოვლენილი გარემოება:

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობის სამინისტროსა და მისდამი დაქვემდებარებულ დაწესებულებებში მატერიალურ პასუხისმგებელ პირებთან არ არის გაფორმებული ხელშეკრულება სრული მატერიალური პასუხისმგებლობის შესახებ.

ა(ა)იპ „აგროსერვის ცენტრსა“ და სსიპ „ლაბორატორიულ კვლევით ცენტრში“ არ წარმოებდა სამუშაო დროის გამოყენების აღრიცხვა, რაც მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად ხელფასის დარიცხვის საფუძველს წარმოადგენს.

რეკომენდაცია

მატერიალურ პასუხისმგებელ პირებთან უმოკლეს ვადაში გაფორმდეს ხელშეკრულებები სრული მატერიალური პასუხისმგებლობის შესახებ და აღირიცხოს სამუშაო დროის გამოყენების მდგომარეობა.

აუდიტის ობიექტის ხელმძღვანელობის პასუხი

უფროსი აუდიტორი

გ. შარაბიძე 15.05.2014

აუდიტორ ასისტენტი

მ. დიასამიძე 15.05.2014